

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

KASY KRAJOWEJ

ZA ROK 2015

SKOK

SPIS TREŚCI

1. Informacje ogólne.
2. Sytuacja SKOK w roku 2015.
3. Działalność Kasy Krajowej.
 - 3.1. Działania stabilizacyjne.
 - 3.2. Kontrola i lustracja.
 - 3.3. Prace legislacyjne.
 - 3.4. Działalność szkoleniowa i wydawnicza.
 - 3.5. Standardy.
 - 3.6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa.
 - 3.7. Promocja i reklama.
4. Zasady Ładu Korporacyjnego.
5. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi.
 - 5.1. Instytucje krajowe.
 - 5.2. Instytucje zagraniczne.
6. Kadry.
7. System kontroli wewnętrznej.
8. System SKOK.
9. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2015.
10. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2016.
11. Ocena realizacji „Kierunków działalności i zasad rozwoju Kasy Krajowej na lata 2015 – 2017”.
12. Raport dotyczący ryzyka.
13. Rezerwy tworzone na sprawy sądowe oraz odpisy aktualizujące.
14. Ciała statutowe Kasy Krajowej.
15. Zdarzenia istotne, jakie nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego.
16. Podsumowanie.

1. Informacje ogólne.

Sprawozdanie Zarządu Kasy Krajowej z działalności Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo – Kredytowej zostało sporządzone na podstawie art. 49 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) oraz § 38 ust. 2 Statutu Kasy Krajowej

Rok 2015 był kolejnym rokiem, w którym zarówno spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe (dalej: SKOK), jak i Kasa Krajowa funkcjonowały pod nadzorem sprawowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej: KNF). Kasa Krajowa skupiała swoją działalność na realizacji zadań ustawowych i statutowych oraz wykonywała liczne obowiązki informacyjno – sprawozdawcze wobec: SKOK, KNF, Bankowego Funduszu Gwarancyjnego i Narodowego Banku Polskiego.

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 5.11. listopada 2009 r. (tekst jedn.: Dz. U. z 2012, poz. 855 ze zm., dalej jako: „ustawa o SKOK”) oraz § 3 ust. 1-3 Statutu, głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej zrzeszonym SKOK oraz sprawowanie nad nimi kontroli w celu zapewnienia bezpieczeństwa oszczędnościom zgromadzonym w Kasach. Kasa Krajowa zobowiązana jest również do podejmowanie działań na rzecz zapewnienia zgodności działalności kas z przepisami prawa.

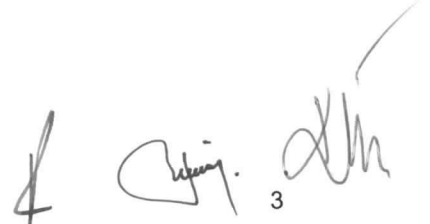
W wykonywaniu powyższych zadań, Kasa Krajowa udziela SKOK pomocy stabilizacyjnej oraz prowadzi czynności kontrolne w SKOK. Prowadzenie tych działań wspierają czynności w zakresie analitycznej kontroli „zza biurka”, które umożliwiają bieżącą analizę sytuacji finansowej w SKOK, a przeprowadzane są na podstawie danych finansowych przekazywanych przez SKOK do Kasy Krajowej.

Kasa Krajowa realizuje na rzecz SKOK także pozostałe działania wskazane w art. 44 ustawy o SKOK, w szczególności w zakresie: reprezentacji interesów Kas przed organami władzy i administracji państwowej, opiniowania aktów prawnych, zapewnienia doradztwa prawnego, organizacyjnego i finansowego, prowadzenia szkoleń i działalności wydawniczej, opracowywania standardów świadczenia usług, prowadzenia dokumentacji oraz systemów informatycznych, udzielania SKOK pożyczek i kredytów, przyjmowania lokat, wypełniania za SKOK obowiązków informacyjnych wobec NBP. Kasa Krajowa pośredniczy również w przeprowadzaniu rozliczeń członków SKOK oraz jest wydawcą kart płatniczych dla członków SKOK.

Kasa Krajowa, w wykonaniu swoich ustawowych i statutowych zobowiązań, opracowała wzorce umów tj. umowy o współpracy w zakresie rozliczeń pieniężnych oraz umowy o organizowanie szkoleń, które następnie, na podstawie art. 44 ust. 4 ustawy o SKOK, zostały zatwierdzone przez KNF odpowiednio w dniach: 10.02.2015 r. i 28.04.2015 r.

Od początku 2015 r. sektor SKOK borykał się ze skutkami negatywnych kampanii politycznych, których największe nasilenie nastąpiło w marcu. Zmasowany atak medialny na spółdzielcze kasy oszczędnościowo – kredytowe, decyzje KNF o wprowadzaniu zarządców komisarycznych do poszczególnych Kas oraz likwidacja kilku SKOK, miały wpływ na zwiększone ryzyko reputacyjne, które skutkowało okresowymi odpływami depozytów z Kas. Fluktuacja środków członków Kas stała się dla SKOK i Kasy Krajowej swoistym *stress testem*, przeprowadzonym w warunkach naturalnych, a nie tylko w ramach wirtualnych symulacji. Ostatecznie, w 2015 r., odnotowano 5% ubytek depozytów członkowskich w 2015 r. oraz zmniejszenie się aktywów Kas o 9%, w stosunku do roku poprzedniego. Liczba Kas zmniejszyła się z 50 SKOK, prowadzących działalność w roku 2014 do 48 SKOK, działających w 2015 r.

Pomimo niesprzyjających okoliczności politycznych i występowania, w roku sprawozdawczym, innych czynników, utrudniających prowadzenie przez Kasy działalności, jak np. obniżka stóp procentowych, Kasa Krajowa i SKOK potrafiły zareagować właściwie na wydarzenia roku 2015 pokazując jednoznacznie, że Kasy funkcjonują na solidnym fundamencie, w oparciu o silne poczucie więzi członkowskiej i zaufanie.

3

2. Sytuacja SKOK w roku 2015.

W roku 2015, w związku m.in. ze spadkiem liczby SKOK prowadzących działalność operacyjną, aktywa SKOK w stosunku do roku 2014 obniżyły się o 9%, wartość depozytów członkowskich obniżyła się o 5%, natomiast o 13 % spadła wartość udzielonych pożyczek i kredytów.

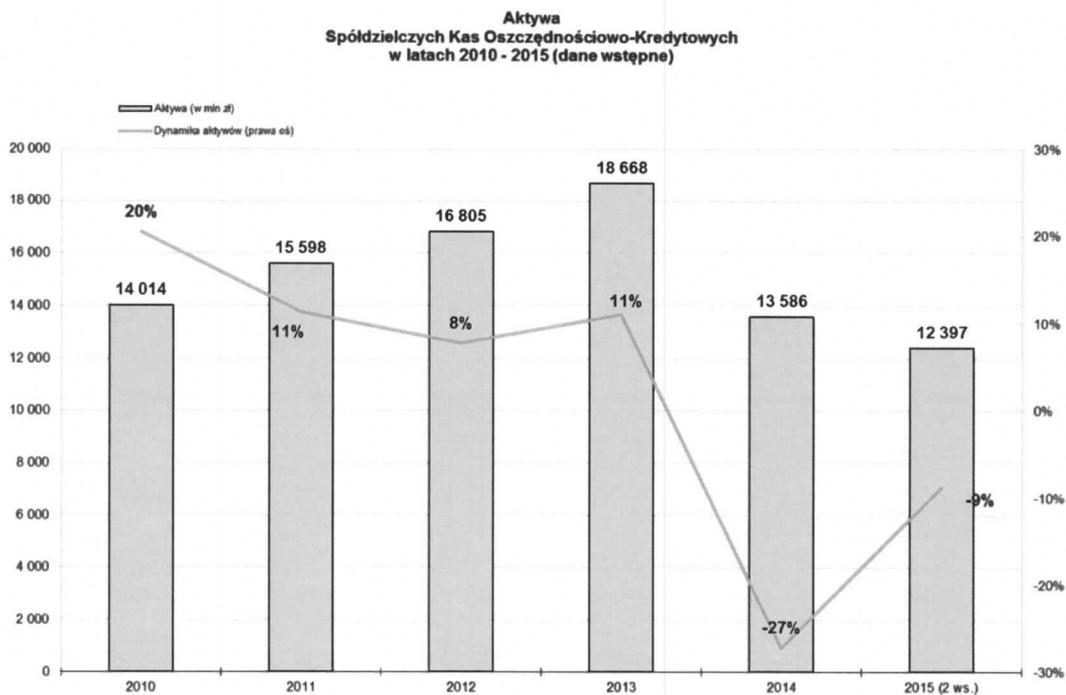
Liczba SKOK prowadzących działalność operacyjną w latach 2010 – 2015

2010 r.	2011 r.	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
59	59	55 ¹	55	50 ²	48 ³

¹ cztery SKOK połączyły się z inną SKOK,

² w stosunku, co do jednej SKOK sąd ogłosił upadłość, działalność jednej Kasy, decyzją KNF, została zawieszona, dwie SKOK zostały przejęte przez bank i jedna SKOK połączyła się z inną SKOK,

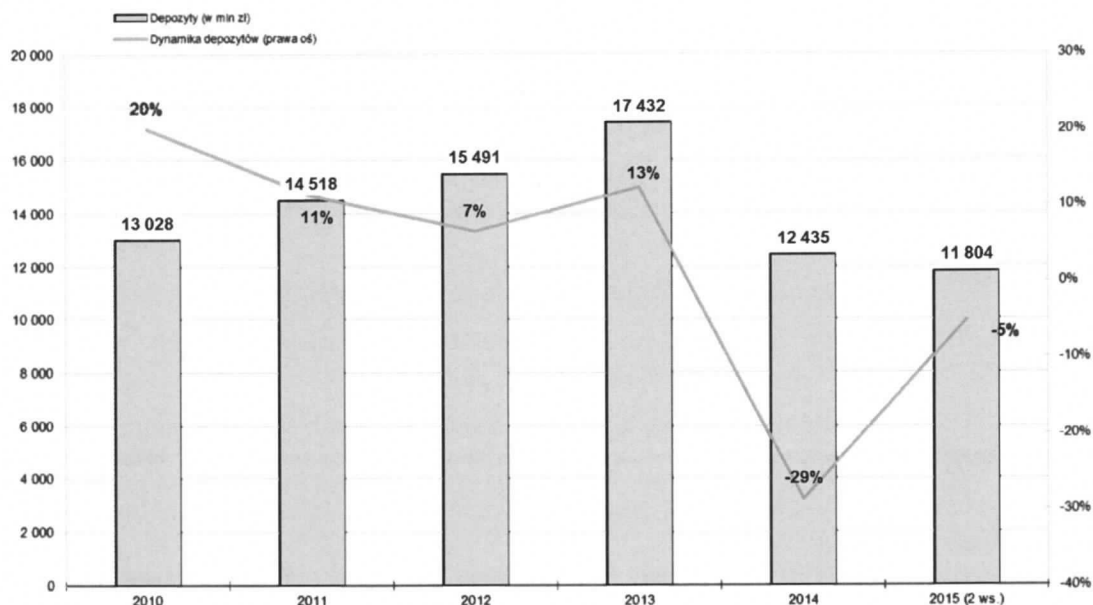
³ jedna SKOK połączyła się z inną SKOK oraz jedna została przejęta przez bank.

Dane na 31.12.2015 r. (ws2) wg aktualizacji z dnia 28.04.2016 r.

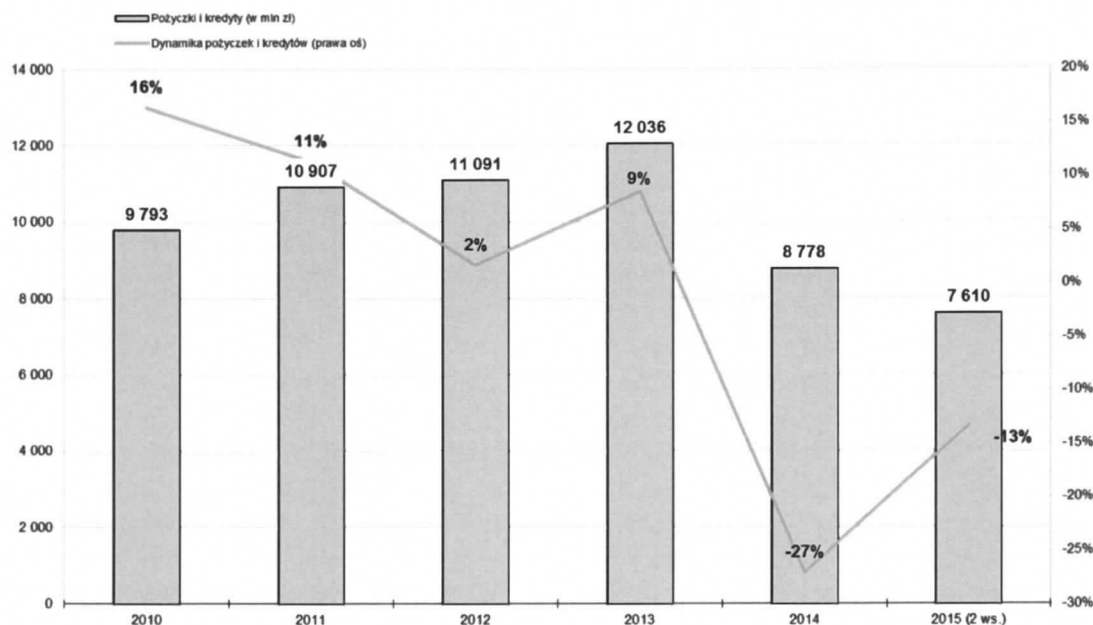
[Podpis]

Depozyty
Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych
w latach 2010 - 2015 (dane wstępne)

Dane na 31.12. 2015 r. (ws2) wg aktualizacji z dnia 28.04.2016 r.

Pożyczki i kredyty
Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych
w latach 2010 - 2015 (dane wstępne)

Dane na 31.12.2015 r. (ws2) wg aktualizacji z dnia 28.04.2016 r.

Oprócz usług depozytowych i pożyczkowo-kredytowych, SKOK prowadzą także dla swoich członków rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe. Rachunki oferowane są zarówno osobom fizycznym, nieprowadzącym działalności gospodarczej, jak i prowadzącym działalność gospodarczą oraz podmiotom, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy o skok. W SKOK rozwijane są również usługi

powiązane z rachunkami, takie jak: karty Visa (w roku 2015 wydano ponad 28 tys. kart). Dodatkowo, w maju 2015 r., Kasa Krajowa wprowadziła karty płatnicze posiadające funkcję zbliżeniową. SKOK nadal świadczą usługę bankowości elektronicznej (e-SKOK), z której w roku 2015 korzystało ponad 175 tys. członków SKOK; łączna liczba bankomatów własnych SKOK24 oraz bankomatów eCard i Global Cash, w 2015 r. wynosiła 838 sztuk.

Wskazane wcześniej zdarzenia, które miały istotny wpływ na kształtowanie się sytuacji w całym sektorze SKOK, w ujęciu chronologicznym przedstawiają się następująco:

- 05.02.2015 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy ogłosił upadłość SKOK Wołomin (sygn. akt X GU 53/15). Postępowanie upadłościowe SKOK Wołomin prowadzone jest pod sygn. akt X GUp 87/15.,
- 12.06.2015 r. KNF podjęła decyzję o ustanowieniu Zarządcy Komisarycznego w SKOK Kujawiak.,
- 18.06.2015 r. KNF podjęła decyzję o przejęciu SKOK Wesola przez Bank PKO BP, w związku z czym SKOK ten został przejęty z dniem 01.08.2015 r.,
- 09.07.2015 r. KNF podjęła decyzję o ustanowieniu Zarządcy Komisarycznego w SKOK im. St. Kard. Wyszyńskiego,
- 28.07.2015 r. KNF podjęła decyzję o ustanowieniu Zarządcy Komisarycznego w SKOK Polska oraz Powszechnej SKOK,
- 10.08.2015 r. KNF podjęła decyzję o ustanowieniu Zarządcy Komisarycznego w SKOK Jowisz,
- 26.08.2015 r. KNF podjęła decyzję o ustanowieniu Zarządcy Komisarycznego w SKOK Arka,
- 29.09.2015 r. KNF podjęła decyzję o przejęciu SKOK Siarkopol przez SKOK im. E. Kwiatkowskiego, w związku z czym SKOK ta została przejęta z dniem 01.11.2015 r.,
- 28.10.2015 r. KNF podjęła decyzję o ustanowieniu Zarządcy Komisarycznego w SKOK Skarbiec.

3. Działalność Kasy Krajowej.

Głównym celem działalności Kasy Krajowej jest zapewnienie stabilności finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, a w szczególności udzielanie SKOK wsparcia finansowego ze środków funduszu stabilizacyjnego oraz sprawowanie kontroli nad kasami dla zapewnienia bezpieczeństwa zgromadzonych w nich oszczędności oraz zgodności działalności kas z przepisami prawa.

3.1. Działania stabilizacyjne.

Działalność Kasy Krajowej w zakresie udzielania spółdzielczym kasom oszczędnościowo-kredytowym pomocy ze środków funduszu stabilizacyjnego regulowana jest przepisami ustawy o SKOK, które jednoznacznie wskazują wyłącznie na dwa źródła zasilania funduszu stabilizacyjnego – podstawowe, którym są wkłady SKOK oraz uzupełniające - przynajmniej 90% nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej. Także inne środki, pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej, zgodnie ze stanowiskiem KNF przedstawianym Kasie Krajowej, mogą być wykorzystane na działalność stabilizacyjną w rozumieniu art. 42 ustawy o skok, przy czym nie mogą jednak służyć bezpośredniemu zasileniu funduszu stabilizacyjnego. W 2015 roku nie pozyskano żadnych dodatkowych środków, poza pochodzącymi z funduszu stabilizacyjnego, które mogłyby zostać przeznaczone na pomoc Kasom, niemniej jednak pomoc nadal udzielana była ze środków pozyskanych w 2014 r. z pożyczki z TUV SKOK oraz emisji obligacji.

Wszelka pomoc stabilizacyjna dla SKOK jest i nadal będzie udzielana po uzyskaniu opinii Komisji Funduszu Stabilizacyjnego. Mimo, że ustawa o SKOK wymaga takiej opinii wyłącznie w przypadku pomocy z funduszu stabilizacyjnego, Zarząd Kasy Krajowej zdecydował o uzyskiwaniu takiej opinii także w przypadku pomocy stabilizacyjnej finansowanej z pozostałych źródeł. Zarząd uznał, że działanie to jest pożądane w celu wypracowania bardziej obiektywnego stanowiska w zakresie wysokości i formy pomocy udzielanej poszczególnym SKOK.

 6

Działania Kasy Krajowej w obszarze udzielania Kasom pomocy stabilizacyjnej, dążyły przede wszystkim do zapewnienia utrzymywania przez SKOK wskaźnika, o którym mowa w art. 74c ust.1 ustawy o SKOK, tj. wyrażonego procentowo stosunku funduszy własnych do wartości aktywów na poziomie co najmniej 1% oraz utrzymania nadwyżki aktywów SKOK nad zobowiązaniami, by nie doszło do sytuacji określonej w art. 74k ustawy o SKOK.

Kasa Krajowa, przyznając pomoc stabilizacyjną SKOK, każdorazowo ustalała przesłanki jej wypłaty, biorąc pod uwagę przede wszystkim konieczność:

- przedłożenia przez SKOK programu postępowania naprawczego, do którego Kasa Krajowa nie wniosła uwag przynajmniej co do głównych celów i założeń,
- ujęcia w księgach zdarzeń wskazywanych przez SKOK we wniosku o pomoc stabilizacyjną,
- zapewnienia wskaźnika określonego w art. 74c ust.1 ustawy o SKOK na poziomie co najmniej 1%,
- utrzymania nadwyżki aktywów SKOK nad zobowiązaniami, by nie doszło do sytuacji określonej w art. 74k ww. ustawy.

W roku sprawozdawczym Kasa Krajowa przyznała pomoc w następujących formach i wysokości:

- kredyt udzielany na zasadach zobowiązania poporządkowanego w kwocie 2 mln zł - w I kwartale 2015 roku,
- objęcie w SKOK udziałów nadobowiązkowych w kwocie 97,6 mln zł.

W 2015 r. sukcesywnie realizowane były zamiany formy pomocy stabilizacyjnej z kredytów udzielanych na zasadach zobowiązania poporządkowanego na udziały nadobowiązkowe, obejmowane przez Kasę Krajową w SKOK. Kwota objętych udziałów w wyniku zamiany pomocy pierwotnie przyznanej w formie kredytu na zasadach zobowiązania podporządkowanego, wyniosła w 2015 roku 114,8 mln zł.

Łączna wielkość pomocy stabilizacyjnej wypłaconej SKOK do 31 grudnia 2015 roku ze wszystkich źródeł finansowania, bez uwzględnienia darowizn i umorzeń, wyniosła 445,4 mln zł. Pomoc niewypłacona, ze względu na niespełnienie przez SKOK przesłanek koniecznych do zrealizowania wypłaty, wyniosła na dzień 31 grudnia 2015 r. – 24,0 mln zł.

Pomoc przyznana ze środków funduszu stabilizacyjnego do dnia 31 grudnia 2015 roku wyniosła 405,6 mln zł, w tym wypłacona pomoc stabilizacyjna ze środków funduszu stabilizacyjnego do dnia 31 grudnia 2015 roku wyniosła 397,2 mln zł (bez umorzeń i darowizn). Pozostała część pomocy zostanie wypłacona niezwłocznie po spełnieniu przez wnioskodawców przedstawionych przez Kasę Krajową przesłanek.

W 2015 roku nie udzielono pomocy stabilizacyjnej w formie darowizny lub umorzenia kredytu stabilizacyjnego.

Pomoc przyznana ze środków dodatkowych, uzyskanych z pożyczki TUW SKOK oraz z emisji obligacji Kasy Krajowej, wyniosła do dnia 31 grudnia 2015 roku 63,8 mln zł, przy czym do dnia 31 grudnia 2015 r. wypłacono 48,1 mln zł.

3.2. Kontrola i lustracja.

Czynności kontrolne i lustracyjne wykonywane są w SKOK przez pracowników Działu Lustracji i Kontroli oraz pracowników Działu Monitoringu, bowiem Kasa Krajowa, od dnia wejścia w życie ustawy o SKOK, wykonuje kontrolę działalności Kas zarówno w formie kontroli (inspekcji) i lustracji na miejscu, jak i w ramach tzw. kontroli „zza biurka”.

Analityczna kontrola „zza biurka” przeprowadzana przez pracowników Działu Monitoringu, odbywa się na podstawie dokumentów i informacji, przekazywanych przez SKOK w trybie określonym w art.

62f ustawy o SKOK, w Statucie Kasy Krajowej oraz w uchwale nr 19 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Kasy Krajowej z dnia 19 grudnia 2014 r. Bieżąca analiza sytuacji finansowej SKOK, prowadzona jest poprzez kontrolę obszarów dotyczących m. in.: ryzyka funduszy własnych i wypłacalności SKOK, ryzyka płynności, jakości aktywów oraz efektywności i rentowności, w ramach analizy miesięcznej, kwartalnej, czy oceny realizacji programu postępowania naprawczego przez SKOK. W oparciu o dostarczane, w ramach przyjętej uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Kasy Krajowej z dnia 19 grudnia 2014 r., dokumenty informacyjno-finansowe, badaniu przez Kasę Krajową podlega m.in. osiąganie przez SKOK odpowiednich wskaźników oraz działania zmierzające do odbudowy funduszy własnych. Ponadto, na gruncie znowelizowanej ustawy o SKOK, Kasa Krajowa wydaje opinię do programu postępowania naprawczego, sporządzanego przez SKOK.

Wszelkie czynności kontrolne i lustracyjne, wykonywane na miejscu, prowadzone są wyłącznie przez zespoły inspekcyjne/lustracyjne, złożone z pracowników Działu Lustracji i Kontroli.

Podstawowa działalność kontrolna wykonywana jest w oparciu o przepisy ustawy o SKOK oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 lipca 2014 r. w sprawie szczegółowego trybu wykonywania czynności kontrolnych Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej w spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz.U. z 2014 r. poz. 952). Na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2014 r. poz. 455, dalej jako „ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy”), Kasa Krajowa przeprowadza kontrolę w zakresie wykonywania przez SKOK przepisów tej ustawy. Na podstawie art. 44 ust. 7 ustawy o SKOK, Kasa Krajowa przeprowadza lustrację zrzeszonych SKOK, zgodnie z przepisami ustawy Prawo spółdzielcze.

Czynności sprawdzająco-kontrolne i lustracyjne, podejmowane w miejscu prowadzenia działalności SKOK, takie jak: kontrole i lustracje, umożliwiają weryfikację całości lub wybranych elementów w działalności SKOK, m.in.: prezentowanych przez SKOK wyników finansowych, w tym związanych z realizacją przez Kasy programów postępowania naprawczego, a także badanie przestrzegania przez SKOK przepisów prawa oraz wewnętrznych regulacji. Badaniu podlega także realizacja zaleceń pokontrolnych i wniosków polustracyjnych.

W wykonaniu powyższego, w roku sprawozdawczym, Kasa Krajowa przeprowadziła w SKOK 55 czynności sprawdzająco-kontrolnych oraz lustracyjnych, tj.:

- 18 kontroli dotyczących przestrzegania przepisów ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy,
- 12 kontroli planowanych,
- 6 kontroli doraźnych,
- 19 lustracji.

3.3. Prace legislacyjne.

W roku 2015 Kasa Krajowa prowadziła monitoring prac legislacyjnych, którego celem było:

- zidentyfikowanie, z możliwie jak największym wyprzedzeniem, projektów regulacji prawnych, które będą miały wpływ na działalność spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz Kasy Krajowej,
- umożliwienie realizacji ustawowego zadania Kasy Krajowej, jakim jest wyrażanie opinii o projektach aktów prawnych dotyczących SKOK,
- uwzględnienie przyszłych zmian legislacyjnych w planach działalności Kasy Krajowej.

Monitoring obejmował: założenia do projektów ustaw, projekty ustaw, a także projekty aktów wykonawczych.

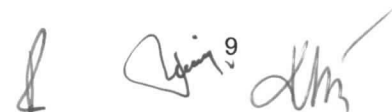
  8

Monitoringiem objęte było również postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym, dotyczące połączonych wniosków Prezydenta RP, dwóch grup posłów na Sejm oraz grupy senatorów RP dotyczących uznania za niezgodne z Konstytucją szeregu przepisów ustawy o SKOK Wyrokiem z dnia 31 lipca 2015 r., wydanym w pełnym składzie, Trybunał Konstytucyjny uznał za niezgodny z art. 22 w związku z art. 31 ust. 3 i art. 58 ust. 1 Konstytucji przepis art. 60 ustawy o SKOK w zakresie, w jakim nie ogranicza środków nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego nad działalnością małych kas. Przepis art. 60 ustawy o SKOK utraci moc z upływem dnia 13 lutego 2017 r. W Ministerstwie Finansów prowadzone są prace nad inicjatywą ustawodawczą zmierzająca do wykonania wyroku Trybunału Konstytucyjnego (nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów - UB6).

W roku 2015 Kasa Krajowa aktywnie uczestniczyła w szeroko zakrojonych pracach legislacyjnych, zarówno na etapie prac rządowych, jak i parlamentarnych, poprzez: przedstawianie opinii i uwag do projektów aktów prawnych, udział w konferencjach uzgodnieniowych, formułowanie propozycji rozwiązań prawnych dotyczących spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i Kasy Krajowej, a także udział w posiedzeniach komisji sejmowych i senackich.

W roku 2015 zostały uchwalone, w szczególności, następujące akty prawne, mające znaczenie dla działalności spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i Kasy Krajowej (ujęcie chronologiczne):

- Ustawa z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach, (Dz.U. z 2015 r. poz. 238),
- Ustawa z dnia 20 marca 2015 r. o ratyfikacji Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, oraz towarzyszących Uzgodnień Końcowych, podpisanych dnia 7 października 2014 r. w Warszawie, (Dz.U. z 2015 r. poz. 686),
- Ustawa z dnia 15 maja 2015 r. Prawo restrukturyzacyjne, (Dz.U. z 2015 r. poz. 978),
- Ustawa z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz niektórych innych ustaw, (Dz. U. z 2015 r. poz. 1166),
- Ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, (Dz. U z 2015 r. poz. 1311),
- Ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz niektórych innych ustaw, (Dz.U. z 2015 r. poz. 1259);
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw, (Dz. U z 2015 r. poz. 1634),
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym, (Dz.U. z 2015 r. poz. 1348),
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym, (Dz.U. z 2015 r. poz. 1513),
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym oraz niektórych innych ustaw., (Dz.U. z 2015 r. poz. 1357),
- Ustawa z dnia 25 września 2015 r. o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, (Dz.U. z 2015 r. poz. 1854),
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw, (Dz. U. z 2015 r. poz. 1932),
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wykonywaniu Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Stanów Zjednoczonych Ameryki w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA, (Dz.U. z 2015 r. poz. 1712); 18 maja 2015 r. opublikowana została ustawa dotycząca wyrażenia zgody

na ratyfikację umowy z dnia 7 października 2014 r. między Polską a USA w sprawie poprawy wypełniania międzynarodowych obowiązków podatkowych oraz wdrożenia ustawodawstwa FATCA,

- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, (Dz.U. z 2016 r. poz. 1830),
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o wsparciu kredytobiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy, (Dz.U. z 2015 r. poz. 1925),
- Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, (Dz.U. z 2015 r. poz. 1864).

W roku sprawozdawczym Kasa Krajowa uczestniczyła w pracach dotyczących m.in. projektów następujących aktów prawnych, które to prace nie zostały sfinalizowane do końca roku:

- Projekt ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji,
- Projekt założeń projektu ustawy o zmianie ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym oraz niektórych innych ustaw,
- Projekt ustawy o obowiązkowej automatycznej wymianie informacji w dziedzinie opodatkowania,
- Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych, która stanowi implementację dyrektywy PAD (podstawowy rachunek płatniczy),
- Projekt ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych,
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości spółdzielczych kas oszczędnościowo – kredytowych;
- Projekt rozporządzenia w sprawie terminów uiszczania, wysokości i sposobu obliczania należności na pokrycie kosztów działalności Rzecznika Finansowego i jego Biura;
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie wzoru wniosku o udzielenie wsparcia kredytobiorcom znajdującym się w trudnej sytuacji finansowej, którzy zaciągnęli kredyt mieszkaniowy,
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji sprawozdawczych spółdzielczych kas oszczędnościowo- kredytowych oraz Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo Kredytowej,
- Projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającego rozporządzenie w sprawie współczynnika wypłacalności spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej.

Kasa Krajowa w roku 2015 uczestniczyła ponadto:

- w pracach sejmowej Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa spółdzielczego. Prace Komisji nie zakończyły się przyjęciem projektu nowego prawa spółdzielczego,
- w pracach sejmowej podkomisji nadzwyczajnej do spraw realizacji ustaw o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych; w związku z tym, że w toku prac poruszana była kwestia ewentualnych zmian w ustawie o skok, Kasa Krajowa przedstawiła własne propozycje zmian do tej ustawy,
- we współpracy z ENCU, w przygotowaniu kompletu regulacji unijnych dot. rynków finansowych dla partnerów z ukraińskich i macedońskich unii kredytowych.

3.4. Działalność szkoleniowa i wydawnicza, związana z działalnością Kas.

Działalność wydawnicza w roku 2015 prowadzona była we współpracy ze Spółdzielczym Instytutem Naukowym. Podobnie jak w latach poprzednich publikowano, jako materiał samokształceniowy, skierowany do władz oraz personelu kierowniczego SKOK, następujące czasopisma:

- „*Pieniądze i Więź*” pod red. J. Ossowskiego. Kwartalnik naukowy poświęcony problematyce ekonomicznej, prawnej i społecznej. W 2015 r. ukazały się cztery numery czasopisma (tj. od nr 1 (66) do nr 4 (69),
- - „*Prawo i Więź*” pod red. prof. L. Morawskiego. Kwartalnik naukowy poświęcony prawu i badaniom społecznym. W roku 2015 ukazały się cztery numery czasopisma (tj. od nr 1(11) do nr 4(14),
- Obu czasopismom Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego przyznał po 5 punktów i wpisał tytuły na listę krajowych czasopism wyróżnionych,
- - „*Rocznik Orzecznictwa i Piśmiennictwa z zakresu Prawa Spółdzielczego*” pod red. prof. K. Pietrzykowskiego. Ukazał się tom V (obejmujący lata 2013-2014),
- – „*Raport*” pod red. J. Ossowskiego – dodatek kwartalnika „*Pieniądze i Więź*” – w roku 2015 ukazały się trzy tematyczne numery czasopisma: Nr 1 - M. Andrews, *Analiza kapitału spółdzielczego*, Nr 2 - R. Matusiak, G. Ancyparowicz, P. Pelc, P. Zakrzewski, *O koniecznych zmianach w prawie dotyczącym kas spółdzielczych*, Nr 3 J. Rene Westh, A. Wojciechowicz, I. Wojciechowicz, M. Mówka, S. Borowska, *Decision for Life: Guidelines Norden 2015 Project raport*.

Ponadto wydano następujące publikacje książkowe:

G. Ancyparowicz – *Sytuacja prawna a standing finansowy SKOK*,

Spółdzielczy Instytut Naukowy, w ramach współpracy w zakresie działalności wydawniczej na rzecz SKOK, redaguje również następujące witryny internetowe: sin.edu.pl, p-i-w.edu.pl, prawoiwied.edu.pl – adresowane do czytelników oraz pracowników naukowych, a także osób zainteresowanych nabyciem wydawanych publikacji (także w formie elektronicznej).

W roku sprawozdawczym Spółdzielczy Instytut Naukowy zorganizował kolejną, XV edycję „Ogólnopolskiego konkursu na najlepszą rozprawę habilitacyjną, doktorską oraz pracę magisterską poświęconą tematyce spółdzielczej”. Jury Konkursu przyznało jedną nagrodę, za pracę Pani Aleksandry Siłuszyk pt. „*Rachunkowość i sprawozdawczość Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo - Kredytowych na tle nowelizacji ustawy*”.

Kontynuowano wypłaty stypendiów naukowych, przeznaczonych na sfinansowanie studiów podyplomowych i doktoranckich. Po raz kolejny przyznano także najwyższe wyróżnienia polskiego ruchu SKOK, tj. Nagrodę Feniksa, które otrzymały następujące osoby.

- Prof. Dr hab. Grażyna Ancyparowicz,
- Wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego Ryszard Czarnecki,
- World Council of Credit Unions z siedzibą w Madison,
- Senator Grzegorz Bierecki.

Szkolenia w roku sprawozdawczym były organizowane przez Akademię Fundacji Edukacji Spółdzielczej (AFES). W ramach statutowej działalności oświatowo-wychowawczej i edukacyjnej, AFES zorganizowała 21 szkoleń/seminariów, w których udział wzięło 210 uczestników. Dwa szkolenia przeprowadzono nieodpłatnie, wydatkując środki Fundacji na cele oświatowe. Inne dwa odbyły się w ramach projektu zagranicznego finansowanego z Nordyckiej Rady Ministrów Norden.

Tematyka szkoleń dotyczyła:

- ryzyka kredytowego,
- zagadnień księgowych,

L. G. 11

- zagadnień prawnych, w tym: compliance, prawa konsumenckiego, ogólnego przeglądu zmian w prawie dotyczącym SKOK, postępowania reklamacyjnego, FATCA i in.,
- wprowadzanych Rekomendacji A, B, C,
- systemu kontroli wewnętrznej i audytu połączonego z Forum Jakości.

W 2015 r. odbyły się również dwa spotkania kilkusobowej grupy ekspertów FES, poświęcone tematyce ryzyka kredytowego i bieżącej sytuacji Kas.

Akademia prowadzi stronę internetową www.fes.edu.pl, na której umieszczane są na bieżąco oferty szkoleń i inne ważne informacje dla Kas.

3.5. Standardy.

W związku ze wskazanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego Rekomendacjami dotyczącymi bezpieczeństwa płatności internetowych, opracowanymi przez Europejskie Forum ds. Bezpieczeństwa Płatności Detalicznych, Kasa Krajowa wprowadziła zmiany w zakresie usługi eSKOK, która dotyczyła wprowadzenia w Regulaminach postanowień dotyczących funkcji blokowania określonej operacji oraz sposobu skontaktowania się z dostawcą usług płatniczych w celu odblokowania operacji.

W zakresie Kart Visa zmiany dotyczyły:

- wprowadzenia limitu dziennego płatności internetowych oraz możliwości rezygnacji przez posiadacza (użytkownika) karty z możliwości dokonywania płatności kartą w Internecie,
- wprowadzenia możliwości blokowania karty ze względów bezpieczeństwa oraz określenia sposobu skontaktowania się z dostawcą usług płatniczych w celu odblokowania karty,
- wskazania możliwości zgłaszania podejrzenia nieuprawnionego użycia karty lub PIN.

W 2015 r. Kasa Krajowa kontynuowała prace nad wprowadzeniem nowego produktu – kart płatniczych VISA posiadających funkcję zbliżeniową. Karty płatnicze, posiadające funkcję zbliżeniową, zostały wprowadzone w kasach 1.05.2015 r.

Ponadto, mając na względzie konieczność dostosowania standardów do postanowień wymaganych ustawą z dnia 5.08.2015 r. o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i Rzeczniku finansowym (Dz.U. z 2015 r., poz.1348), Zarząd Kasy Krajowej postanowił dokonać niezbędnych zmian w standardach świadczenia usług przez SKOK tj. prowadzenie rachunków, obsługiwane bankowości elektronicznej oraz udzielanie pożyczek i kredytów.

W listopadzie 2015 r. Zarząd Kasy Krajowej postanowił o przyjęciu standardu prowadzenia dokumentacji pod nazwą „*Procedury dotyczące windykacji należności przeterminowanych*”, które opisują zasady prowadzenia w Kasach czynności windykacyjnych, a załącznikiem do Procedur są wzory pism w postępowaniu windykacyjnym. Przedmiotowy standard został przygotowany z uwzględnieniem wymagań określonych nowelizowanym przepisem art. 75c ustawy Prawo bankowe, który został wprowadzony ustawą o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw z dnia 25.09.2015 r. (Dz.U. z 2015 r., poz.1854).

W grudniu 2015 r. zostały wprowadzone zmiany w standardowych wzorcach umownych dotyczących odsetek, wynikających z czynności prawnej oraz odsetek za opóźnienie, w związku z uchwaleniem w dniu 9.10.2015 r. ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy – kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U z 2015 r., poz.1830, dalej: *ustawa o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych*). Kluczową zmianą była nowelizacja przepisów regulujących kwestie odsetek wynikających z czynności prawnej oraz odsetek za opóźnienie. Jednocześnie, z uwagi na szereg zmian przepisów, jakie miały miejsce w ostatnich latach, niezbędne było ujednoczenie standardów świadczenia usług w zakresie prowadzenia rachunków (w tym lokat terminowych), a także udzielania pożyczek i kredytów.

Ponadto, w 2015 r., Kasa Krajowa opracowała następujące standardy informatyczne:

- Standard systemów informatycznych dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych „Zasady włączania do obsługi w systemie informatycznym należności z tytułu pożyczek i kredytów wcześniej zamkniętych z innych powodów niż spłata”,
- Standard systemów informatycznych dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych „Zasady obsługi należności i zobowiązań z różnych tytułów w systemie informatycznym”,
- Standard określający sposób wyznaczania w systemie informatycznym wartości odsetek od należności, wynikający z ustawy o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych,
- Standard systemów informatycznych dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych „Zasady wypowiedzenia umów o kredyt lub pożyczkę”,
- Standard systemów informatycznych dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych „Zasady wyceny należności metodą ESP” - wersja II po zmianach i uzupełnieniach.

3.6. Działalność operacyjna i rozliczeniowa.

Kasa Krajowa pełni funkcję centrali finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz podmiotu gwarantującego płynność i stabilizowanie systemu SKOK.

Na koniec 2015 roku, saldo lokat SKOK zgromadzonych przez Kasy w Kasie Krajowej, wyniosło 2,43 mld zł. Na tę wielkość składały się lokaty obowiązkowe, w tym z tytułu rezerwy płynnej i funduszy własnych oraz lokaty dobrowolne. Saldo lokat było na koniec 2015 roku o 31% wyższe, w porównaniu ze stanem na koniec roku poprzedniego.

W 2015 roku Kasa Krajowa udzieliła kasom kredytów w łącznej kwocie 492,2 mln zł. Tak znaczący wzrost wolumenu udzielonych kredytów był związany z negatywną kampanią polityczno-medialną wymierzoną w system spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, prowadzoną szczególnie intensywnie na przełomie I i II kwartału 2015 roku. W jej wyniku, w ciągu ok. trzech tygodni, z sektora SKOK odpłynęło 6% depozytów w łącznej kwocie około 750 mln zł. W tym okresie średni dzienny spadek salda depozytów w kasach wyniósł ok. 50 mln zł.

Działalność inwestycyjna Kasy Krajowej w 2015 roku stanowiła kontynuację polityki inwestycyjnej z lat ubiegłych. Nadwyżki środków zgromadzonych przez Kasę Krajową były inwestowane na rynku finansowym w lokaty bankowe, obligacje, jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych rynku pieniężnego oraz komercyjne weksle inwestycyjno-terminowe.

Środki deponowane w Kasie Krajowej z tytułu rezerwy płynnej oraz środki funduszu stabilizacyjnego, pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej, były inwestowane w sposób zgodny z zapisami ustawy o SKOK. Ponadto, wzorem lat ubiegłych, kontynuowano bezpieczną politykę inwestycyjną, z tym, że w 2015 roku, w związku z nasilonymi działaniami o których wspomniano wcześniej, Kasa Krajowa utrzymywała bardzo wysoką płynność finansową. Aktywa płynne Kasy Krajowej, według stanu na 31.12.2015 r., stanowiły 79,8 % wszystkich aktywów Kasy Krajowej, podczas gdy rok wcześniej aktywa płynne stanowiły 75,1 % aktywów Kasy Krajowej.

Prowadzone w 2015 r. działania inwestycyjne były zgodne z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi. Głównym celem inwestycyjnym było uzyskiwanie wyników inwestycyjnych, umożliwiających realizację budżetu, przy zachowaniu najwyższej staranności, bezpieczeństwie portfela inwestycyjnego i ograniczaniu ryzyk. Bardzo istotnym elementem polityki inwestycyjnej była dywersyfikacja portfela i przestrzeganie limitów inwestycyjnych dla poszczególnych kategorii inwestycji. Jedynymi Nielimitowanymi instrumentami, zgodnie z ustawą o SKOK, pozostawały i pozostają nadal inwestycje w papiery wartościowe, emitowane lub gwarantowane przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski. W całym okresie 2015 roku nie zanotowano ani jednego przypadku przekroczenia limitów inwestycyjnych.

Tabela. Wielkości wybranych wskaźników ekonomiczno-finansowych według stanów na koniec 2015 oraz 2014 roku

L.p.	Nazwa wskaźnika	31.12.2014	31.12.2015	zmiana
1	Wskaźnik poziomu kapitału ogółem (ogólny wskaźnik wypłacalności)	0,06%	0,19%	0,13%
2	ROA brutto	1,42%	0,68%	-0,74%
3	Wskaźnik aktywów płynnych	75,1%	79,8%	4,7%
4	Wskaźnik C/I	70,6%	92,6%	-22,0%
5	Wskaźnik rentowności sprzedaży	29,4%	6,5%	-22,9%
6	Wskaźnik inwestowania	55,5%	44,7%	-10,8%
7	Wskaźnik depozytów	62,7%	71,3%	8,6%
9	wskaźnik aktywów przychodowych na etat (w tys. PLN)	16 655,1	25 560,8	8 905,7
10	wskaźnik zysku brutto na etat (w tys. PLN)	469,3	244,7	-224,6
11	wskaźnik zysku netto na etat (w tys. PLN)	364,5	190,2	-174,3

Dla Kasy Krajowej ustawodawca – odmiennie niż dla SKOK – nie określił standardów dotyczących zarówno adekwatności kapitałowej jak też współczynnika wypłacalności. Należy natomiast zwrócić uwagę na to, że co najmniej 90% nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej zasila fundusz stabilizacyjny, który służy do realizacji celów określonych w art. 42 ustawy o SKOK i nie jest (nawet w części pochodzącej z zysku Kasy Krajowej) jej kapitałem podstawowym. Stąd możliwości budowania kapitału Kasy Krajowej są praktycznie ograniczone do maksymalnie 10% nadwyżki bilansowej, przekazywanej na fundusz zasobowy.

Wskaźnik poziomu kapitału ogółem, wynoszący na koniec 2015 roku 0,19%, utrzymuje się w Kasie Krajowej na poziomie wyznaczonym wartością funduszu udziałowego i zasobowego. Wskaźnik rentowności aktywów Kasy Krajowej wyniósł w 2015 r. 0,68%, co oznacza spadek, w stosunku do 2014 roku. Spadek wskaźnika wynikał z niskiego poziomu stóp procentowych oraz ze złożonej sytuacji sektora SKOK w całym roku sprawozdawczym, która wymuszała na Kasie Krajowej utrzymywanie stanu podwyższonej płynności finansowej, co skutkowało niższą efektywnością inwestycji.

Kasa Krajowa jest podmiotem finansowym, którego większość przychodów i kosztów stanowią przychody i koszty odsetkowe. Oznacza to, że głównym czynnikiem, wpływającym na uzyskiwane wyniki, jest wysokość stóp procentowych. Stopa referencyjna Narodowego Banku Polskiego, która na początku 2015 roku wynosiła 2,00%, została decyzją Rady Polityki Pieniężnej obniżona 5.03.2015 roku do poziomu 1,50% i na tym poziomie utrzymała się do końca roku. Średnia wartość stawki WIBID 1M wyniosła w 2015 roku 1,51%. Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności oraz wielkość wskaźnika inwestowania, uzyskany poziom wskaźnika ROA brutto należy uznać za satysfakcjonujący.

Rekordowo niskie poziomy stóp procentowych w 2015 roku były również czynnikiem wywierającym presję na dalsze obniżanie marż odsetkowych uzyskiwanych przez Kasę Krajową. Skutkowało to spadkiem wskaźnika rentowności sprzedaży, jak również wzrostem wskaźnika C/I określającego relację kosztów do przychodów. Spadek wskaźnika rentowności sprzedaży mierzonego relacją zysku brutto do przychodów w 2015 roku, w porównaniu do wyniku uzyskanego rok wcześniej jest wynikiem oddziaływania wzmiankowanych wcześniej czynników takich jak: obniżenie poziomu marż

związanego ze spadkiem stóp procentowych czy utrzymywaniem przez Kasę Krajową stanu podwyższonej płynności finansowej w przeciągu całego 2015 roku. Konieczność utrzymywania podwyższonej płynności wynikała z negatywnych kampanii polityczno-medialnych, decyzji KNF o wprowadzeniu zarządców komisarycznych do poszczególnych kas oraz likwidacji kilku kas, co skutkowało okresowymi znaczącymi odpływami depozytów i powodowało wzrost ryzyka płynności kas. Podwyższona płynność Kasy Krajowej była utrzymywana w postaci wyższych wolumenów środków na rachunkach bankowych kosztem inwestycji finansowych. Odzwierciedleniem tej sytuacji jest spadek wskaźnika inwestowania z poziomu 55,5% w 2014 roku do poziomu 44,7% na koniec 2015 roku. Jednocześnie w 2015 roku, zaobserwowano wzrost udziału depozytów SKOK w sumie bilansowej Kasy Krajowej z poziomu 62,7% na koniec 2014 roku do wysokości 71,3 % na koniec 2015 roku.

W Kasach, w dalszym ciągu, kontynuowana jest działalność w zakresie rozliczeń finansowych członków SKOK. Łącznie, w roku sprawozdawczym, zrealizowano 6 834 540 zleceń od członków SKOK. Porównując liczbę wysłanych przez SKOK zleceń w 2015 r. z rokiem 2014, zaobserwowano spadek o ok. 12%. Średnia liczba przelewów wychodzących w 2015 r. to 569 545 przelewów miesięcznie.

Ponadto, w 2015 r. zaobserwowany został także spadek liczby przelewów przychodzących do członków SKOK, w porównaniu z rokiem ubiegłym o ok. 8%. Średnia liczba przelewów przychodzących na rzecz członków SKOK w 2015 r. to 552 411 przelewów miesięcznie.

Stosunek przelewów przychodzących do przelewów wychodzących w 2015 r. wyniósł 97%, co stanowi wzrost udziału o 4%, w porównaniu z poprzednim rokiem.

3.7. Promocja i reklama.

Działania promocyjne i reklamowe, prowadzone na rzecz SKOK i finansowane ze specjalnego funduszu, utworzonego zgodnie ze Statutem, były podejmowane w całym okresie sprawozdawczym, aczkolwiek z uwagi na wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 7.10.2015 r. w sprawie I ACa 368/15, stwierdzając nieważność postanowień § 52 ust. 2 pkt 3) oraz ust. 7 Statutu Kasy Krajowej, przewidujących tworzenie przez Kasę Krajową funduszu promocyjno-reklamowego, środki na fundusz reklamowo – promocyjny były wpłacane przez SKOK tylko do końca III kwartału 2015 r.

Z pozyskanych środków Kasa Krajowa finansowała wykonywanie działań reklamowo-promocyjnych dotyczących wspólnej marki SKOK, a zakres prowadzonych przez Kasę Krajową działań był proporcjonalny do wartości środków wpłaconych do funduszu.

Rok 2015 stał się dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych okresem wyjątkowej aktywności medialnej, z jaką dotychczas nie spotkał się nie tylko sektor SKOK, ale także polski rynek finansowy w ogóle. Aktywność ta wiązała się między innymi z rozpowszechnieniem w szeregu mediów tzw. „czarnego PR-u”, rzutującego negatywnie na wizerunek SKOK, zaś jej źródła należy upatrywać w walce przedwyborczej prowadzonej w minionych dwunastu miesiącach. W związku z powyższym, Kasa Krajowa podjęła – za pośrednictwem wyspecjalizowanej agencji promocyjno-reklamowej – szereg realizacji, których istotą było podtrzymanie zaufania członków SKOK do SKOK i stałe umacnianie wizerunku sektora.

W roku sprawozdawczym działania Kasy Krajowej w zakresie promocji, reklamy i public relations były koordynowane i nadzorowane przez wyspecjalizowaną spółkę. Pozwoliło to na optymalne wykorzystanie środków pochodzących ze składki na fundusz reklamowo-promocyjny, na który SKOK w roku ubiegłym wpłaciły kwotę 3.259.330,00 zł, z czego na działania promocyjno – reklamowe wydatkowana została kwota w wysokości 3.254.751.93 zł, zaś pozostała część została rozdzielona proporcjonalnie pomiędzy kasy partycypujące w funduszu. Kontynuacja współpracy Kasy Krajowej w wykonywaniu zadań z zakresu promocji i reklamy na rzecz SKOK z wypróbowanym partnerem biznesowym, zapewniała skuteczne wykorzystanie doświadczenia, wypracowanych relacji

  .15

biznesowych i sprawdzonych, w latach ubiegłych, metod działania. Tym samym, zapewniła SKOK dostęp do szeregu korzyści płynących z efektu synergii w wykorzystaniu środków budżetowych.

Należy zaznaczyć, że aktywność opinii publicznej w roku 2015, która mogła rzutować niekorzystnie na postrzeganie sektora SKOK, wymagała wielopłaszczyznowej reakcji i zróżnicowanych działań docierających do członków SKOK. Dostrzegając tę potrzebę, Kasa Krajowa zdecydowała się zatem na kształtowanie wizerunku SKOK w oparciu o szereg wyznaczników, które od lat utożsamiane są ze spółdzielczością finansową. Stąd realizacje z zakresu promocji i reklamy wspierały inicjatywy public relations oraz akcje sponsoringowe przybliżające SKOK do lokalnych społeczności, wśród których prowadzą swoją działalność.

Aktywność reklamowo-promocyjna Kasy Krajowej znalazła szczególne odzwierciedlenie w mediach ogólnopolskich, na łamach których wyemitowane zostały kreacje reklamowe SKOK, pt. „Korzystne rozwiązania dla polskich rodzin”, podkreślających istotę obecności rynkowej SKOK.

Przygotowane kreacje stanowiły odpowiedź na stawiane w mediach pytania dotyczące zaangażowania społecznego SKOK, ale także promowały wartości bliskie idei funkcjonowania SKOK-ów. Przekaz informował o źródłach zainteresowania SKOK-ami i w podprogowy sposób wskazywał na fakt, iż nieprzychylność części mediów wobec SKOK-ów wynika z ich zaangażowania w realizację fundamentalnej – a przy tym obcej komercyjnym instytucjom – misji społecznej. W reklamie wymieniono zatem: działalność SKOK w oparciu o polski kapitał, ochronę konsumentów przed lichwą i wyzyskiem oraz wsparcie udzielane rodzimej kulturze i sztuce, w tym sztuce sakralnej. Kreacja reklamowa wskazywała jednocześnie na dwie kluczowe wartości, jakie SKOK-i zapewniają swoim członkom – pewność oraz zaufanie.

Tym samym opisana wyżej reklama ukazywała te elementy funkcjonowania sektora SKOK, które odróżniają kasy od licznego grona komercyjnych instytucji finansowych, przybliżając zarazem korzyści, jakie zyskują członkowie SKOK z uczestnictwa we wspólnocie spółdzielczości finansowej.

Reklama „Korzystne rozwiązania dla polskich rodzin” wyemitowana została na łamach największych dzienników ogólnopolskich, docierając tym samym do licznego grona odbiorców mediów. Wśród tytułów prasowych, w których pojawił się przekaz promocyjny znalazły się: Super Express, Fakt, Rzeczpospolita oraz na łamach tytułów wydawnictwa Polskapresse: Echo Dnia, Gazeta Codzienna Nowiny, Gazeta Lubuska, Gazeta Olsztyńska/Dziennik Elbląski, Gazeta Pomorska, Gazeta Współczesna, Głos - Dziennik Pomorza, Nowa Trybuna Opolska, Polska Dziennik Bałtycki, Polska Dziennik Łódzki, Polska Dziennik Zachodni, Polska Gazeta Krakowska, Polska Gazeta Wrocławska, Polska Głos Wielkopolski, Polska Kurier Lubelski, Polska Metropolia Warszawska. Całość uzupełniała emisja ww. reklamy na łamach opiniotwórczego, wysokonakładowego tygodnika wSieci.

Opisany wyżej przekaz stał się podstawą do prowadzenia działań informacyjnych, które wskazywały na stanowisko spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych w odniesieniu do niekorzystnych wizerunkowo doniesień medialnych. Na ich kanwie oraz w nawiązaniu do bieżącej sytuacji powstały kolejne kreacje informacyjno-wizerunkowe, w których wskazano wprost na źródło negatywnych komentarzy dotyczących SKOK.

Celem wykorzystania powyższej formy promocji było wyraźne wskazanie uczestnikom rynku, iż doniesienia medialne o spółdzielczych kasach nie są wynikiem ich kondycji finansowej, a tym samym wykazanie stabilności sektora SKOK.

Należy przypomnieć, że w 2015 roku jednym z priorytetowych celów Kasy Krajowej było zapewnienie SKOK możliwości stabilnego funkcjonowania i podtrzymanie wysokiego poziomu zaufania członków SKOK do Kas, a w efekcie zniwelowanie lub zapobieżenie negatywnym – nie tylko wizerunkowo, ale też finansowo – zjawiskom odpływu depozytów i destabilizacji rynkowej kondycji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Powyższy cel został osiągnięty, a przyczyniły się do tego m.in. wspomniane wyżej działania reklamowo – promocyjne.

Kreacje informacyjno-wizerunkowe, publikowane pod hasłem „Stop korupcji politycznej”, zostały wyemitowane na łamach największych mediów ogólnopolskich – zarówno prasy, jak też mediów internetowych. W gronie tytułów prasowych znalazły się: Fakt, Super Express, Rzeczpospolita,

dzienniki regionalne wydawnictwa Polskapresse, Gazeta Gdańska, Gazeta Wyborcza, a także tygodniki ABC i wSieci.

Wśród wykorzystanych do promocji mediów internetowych znalazły się:

- Wp.pl
- Fakt.pl
- SE.pl
- wPolityce.pl
- SE.pl+Interia.pl

Promocję internetową wspierała kampania Google AdWords, mająca na celu wzmożenie ruchu internautów na stronie www.prawdaoskok.pl, która została przygotowana, aby rzetelnie przedstawić aktualną sytuację spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych i na której znalazły się szczegółowe objaśnienia poszczególnych elementów zawartych w kreacji reklamowej.

Uzupełnieniem wykorzystanych przez Kasę Krajową form promocyjnych były cykle artykułów, wyemitowane na łamach dwóch największych dzienników w Polsce – Faktu i Super Expressu. Artykuły publikowane w dodatkach prasowych „Fakt Pieniądze” oraz „Super Biznes” pozwoliły na pozytywne i znacznie bardziej obszerne, niż w przypadku tradycyjnych reklam, komentarze dotyczące wizerunku i zaangażowania społecznego SKOK. Na łamach prasy przypomniano zatem o idei SKOK, ich stabilności oraz międzynarodowym ruchu unii kredytowych, które – zjednoczone pod egidą Światowej Rady Unii Kredytowych – zrzeszają ponad 57 tysięcy instytucji ze 105 krajów świata oraz przeszło 217 milionów ludzi.

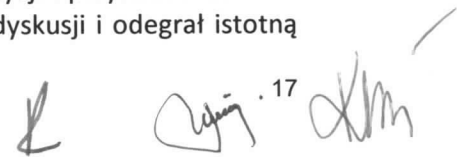
W celu zaprezentowania i podkreślenia stabilnego wizerunku spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, Kasa Krajowa włączyła się w działania prasowe o charakterze patronackim, wspierając między innymi dodatek upamiętniający wydarzenia grudnia 1970 roku wydany przez dziennik Rzeczpospolita, „Konkurs Mikołajkowy” na łamach tygodnika wSieci oraz emisję płyty z filmem „Santo Subito” poświęconym dziedzictwu i świętości Papieża Polaka, św. Jana Pawła II. Ideą zaangażowania Kasy Krajowej w działania wizerunkowe na rzecz SKOK było – obok prezentacji stabilności SKOK – także wzmocnienie zaufania członków SKOK do SKOK poprzez podkreślenie misji, jaką te instytucje stale realizują – misji społecznej, wspierającej pielęgnację polskich i katolickich wartości, kultury, sztuki, demokracji.

Działania wizerunkowe, prowadzone przez Kasę Krajową na łamach mediów, zostały – jak zaznaczono na wstępie niniejszego rozdziału – wsparte przez akcje o charakterze prospołecznym. Wśród nich należy wspomnieć o wkładzie, jaki Kasy, za pośrednictwem Kasy Krajowej, wniosły w organizację 33. Pielgrzymki Ludzi Pracy na Jasną Górę, upamiętniając świetną tradycję zapoczątkowaną przez błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszkę. Dzięki inicjatywie Kasy Krajowej, uczestnicy pielgrzymki otrzymali pamiątkowe ulotki, w której, obok informacji praktycznych, jak program wydarzenia, znalazły się także materiały promujące Kasy

Z inicjatywy Kasy Krajowej, środki z budżetu reklamowo – promocyjnego zostały przeznaczone również na wsparcie wydarzenia „Solidarność pokoleń”, upamiętniającego powstanie NSZZ Solidarność w 35. rocznicę utworzenia Związku.

Warta podkreślenia jest także systematyczna realizacja kroniki firmowej SKOK. W ramach kroniki rejestrowano, na potrzeby zapewnienia właściwej dokumentacji, te istotne wydarzenia, w których uczestniczyły spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

Działania podejmowane na rzecz spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych pozwalały w sposób wyrazisty zaznaczyć obecność SKOK nie tylko na polskim rynku finansowym, ale przede wszystkim wśród lokalnych społeczności, z których wywodzą się członkowie SKOK. Warto nadmienić, że inicjatywy podejmowane przez Kasę Krajową na rzecz SKOK, znajdowały szerokie odzwierciedlenie w mediach – były dostrzegane zarówno przez opinię publiczną, jak i konsumentów, a także szeroko komentowane, przez co wniosły ważny wkład do dyskusji na temat kondycji i przyszłości sektora spółdzielczości finansowej w Polsce. Głos SKOK był słyszalny w medialnej dyskusji i odegrał istotną

rolę w budowaniu wizerunku SKOK jako instytucji bezpiecznych, godnych zaufania, a przede wszystkim prawdziwie polskich i niezbędnych na rodzimym rynku finansowym. Osiągnięcie założonych celów pozwoliło na utrzymanie bazy członkowskiej SKOK i zapewniło Kasom fundament do rozwoju w kolejnych latach.

4. Zasady Ładu Korporacyjnego.

W związku z wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego, w dniu 22 lipca 2014 r., Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, Kasa Krajowa oraz jej organy: Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej, przyjęły do stosowania Zasady Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych (dalej jako: „ZŁK”), podejmując odpowiednie decyzje w zakresie swoich kompetencji oraz w takim zakresie, w jakim wdrożenie danych zasad wymaga przyjęcia odpowiednich regulacji wewnętrznych.

W 2015 r. Kasa Krajowa sukcesywnie wdrażała kolejne rozwiązania, związane z zaimplementowaniem Zasad Ładu Korporacyjnego, z których – jako najistotniejsze – należałoby wskazać:

- Organizacja Kasy Krajowej umożliwia realizację długoterminowych celów prowadzonej działalności poprzez: odpowiednią strukturę organizacyjną z wydzieleniem kluczowych obszarów i funkcji, wydzieleniem komórek organizacyjnych i stanowisk samodzielnych z przypisaniem do tych stanowisk zakresu odpowiedzialności i uprawnień we wszystkich obszarach, związanych z realizacją zadań Kasy Krajowej. Ponadto, organizacja Kasy Krajowej zapewnia zarządzanie (opisane w Statucie oraz Regulaminie organizacyjnym, kompetencje Zarządu oraz kompetencje przypisane do poszczególnych członków Zarządu w ramach podziału zadań i obowiązków pomiędzy członków Zarządu), sprawowanie kontroli (regulacje wewnętrzne dotyczące kontroli wewnętrznej, utworzenie funkcji audytu wewnętrznego oraz zapewnienia zgodności), sprawozdawczość zarządczą (w ramach przyjętych przez Radę Nadzorczą Procedur), wewnętrzne regulacje oraz zabezpieczenia fizyczne dotyczące przepływu i ochrony informacji. (§ 1 ZŁK).
- Kasa Krajowa posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej oraz podejmowanego ryzyka działalność strukturę organizacyjną, obejmująca cały obszar prowadzonej działalności. Przyjęta struktura w sposób nie budzący wątpliwości rozdziela zadania i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych i stanowisk. Kasa Krajowa posiada Regulamin Organizacyjny w którym, na bazie przyjętej Struktury organizacyjnej zostały opisane: podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności dla poszczególnych komórek organizacyjnych oraz stanowisk wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań. Powyższe dotyczy także podziału zadań jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu. (§ 2 ZŁK).
- Kasa Krajowa w swojej działalności przestrzega przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze wydane przez Komisję Nadzoru Finansowego, a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organu nadzoru oraz uwzględnia indywidualne zalecenia wydane przez organ nadzoru (§ 3 ZŁK).
- Kasa Krajowa posiada określone cele strategiczne – cele te określa dokument „Kierunki działalności i zasad rozwoju Kasy Krajowej na lata 2015-2017” przyjętych przez Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej w dniu 19 grudnia 2014 r. Ponadto cele i kierunki działania Kasy Krajowej zostały określone w Programie Postępowania Naprawczego na lata 2015-2017, zatwierdzonym przez Radę Nadzorczą Kasy Krajowej. W ramach Struktury organizacyjnej Kasy Krajowej wyodrębnione jest stanowisko Inspektora ds. zarządzania ryzykiem, zostały opracowane odpowiednie dokumenty z tego obszaru (procedury, Polityka i strategię zarządzania ryzykiem); zapewniona jest także odpowiednia informacja zarządcza z tego obszaru do Zarządu i oraz Rady Nadzorczej. Kasa Krajowa posiada

odpowiednie Procedury wewnętrzne w postaci Planów awaryjnych umożliwiających podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy nie jest możliwa realizacja celów strategicznych. Stosowane zasady rekrutacji pracowników oparte są na pozyskiwaniu kadry wysokokwalifikowanej, posiadającej odpowiednie umiejętności oraz doświadczenie do pracy na określonym stanowisku. Kasa Krajowa należycie chroni prawa pracowników - przyjęte są i podane do wiadomości pracowników poprzez ich umieszczenie na ogólnodostępnych dla pracowników dyskach sieciowych odpowiednie regulacje wewnętrzne związane z zatrudnieniem i wykonywaniem pracy i wynagradzaniem w Kasie Krajowej. W 2015 r. został także wprowadzony system oceny pracy pracowników Kasy Krajowej (§ 4 ZŁK).

- Zmiany w Strukturze organizacyjnej oraz w pozostałych dokumentach wewnętrznych (Procedurach, Instrukcjach itp.) dokonywane są z uwzględnieniem konieczności zapewnienia spójności ze Statutem Kasy Krajowej - przygotowanie projektu zmian powierzane jest Działowi Prawnemu Kasy Krajowej. Projekty przed ich przyjęciem podlegają także ocenie pod względem zgodności przez Specjalistę ds. compliance. Pracownicy Kasy Krajowej mają stały dostęp do aktualnej Struktury organizacyjnej Kasy Krajowej oraz Regulaminu organizacyjnego z uwagi na ich umieszczenie na ogólnodostępnych dla pracowników dyskach sieciowych (§ 5 ZŁK).
- Kasa Krajowa posiada oraz stosuje plany ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek poważnych zakłóceń w działalności w szczególności w postaci odpowiednich planów i procedur związanych z zapewnieniem ciągłości działania oraz centrum zapasowego umożliwiającego kontynuację prowadzonej działalności w obszarze teleinformatycznym. Podejmowane są także działania związane z testowych uruchamianiem tych planów (§ 7 ZŁK).
- Kasa Krajowa jako spółdzielnia zobowiązana jest stosować się w swojej działalności do Zasad Spółdzielczych tj. zapewnia równe traktowanie wszystkich członków. Kasa Krajowa prowadzi działalność, o której mowa w art. 42 ustawy o skok w interesie jej członków. Zgodnie z art. 44 ustawy o skok jej interesariuszami są członkowie Kasy Krajowej (ust. 1), członkowie kas (ust. 5 i 6) oraz podmiot przejmujący kasę, przejmujący wybrane prawa majątkowe lub wybrane zobowiązania kasy, nabywca przedsiębiorstwa kasy w likwidacji, jego zorganizowanej części lub wybranych praw majątkowych (ust. 8). Kasa Krajowa przesyłając informacje dotyczące zwołania Walnego Zgromadzenia przesyła członkom Kasy Krajowej wraz z informacją o zwołaniu jednakowe dla wszystkich członków materiały dotyczące spraw będących przedmiotem obrad m.in. projekty uchwał, sprawozdania roczne, opracowania itp. (§ 8 ZŁK).
- W ramach funkcjonujących w Kasie Krajowej procedur związanych z dokonywaniem zakupów lub w obszarze działalności inwestycyjnej przeprowadzanie transakcji odbywa się na jednakowych zasadach. Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 30.12.2014 r. określiła zasady opiniowania transakcji z podmiotami powiązanymi. Kasa Krajowa przesyłając informacje dotyczące zwołania Walnego Zgromadzenia przesyła członkom Kasy Krajowej wraz z informacją o zwołaniu jednakowe dla wszystkich członków materiały dotyczące spraw będących przedmiotem obrad - projekty uchwał oraz inne materiały niezbędne do podjęcia uchwały (§ 11 ZŁK).
- Zgodnie przepisem art.51 ustawy o skok Zarząd Kasy Krajowej składa się z 3 do 5 osób. Art.51 ust.3 ustawy o skok wskazuje jakie wymagania musi spełniać kandydat na członka Zarządu Kasy Krajowej (poprzez wskazanie jakie okoliczności uzasadniają odmowę wyrażenia zgody przez Komisję Nadzoru Finansowego na powołanie określonej osoby do składu Zarządu Kasy Krajowej). Wymagania te są dalej idące niż te wskazane w ZŁK. Niezależnie od powyższego Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 22.05.2015 r. przyjęła „Wymagania dla kandydatów na członków Zarządu Kasy Krajowej”, które wskazują jakie wymagania powinien spełnić kandydat na członka Zarządu Kasy Krajowej (§ 13 ZŁK).

- Zadania i funkcje Zarządu Reguluje § 38 Statutu Kasy Krajowej oraz § 5 Regulaminu Zarządu Kasy Krajowej (§ 14 ZŁK).
- W Kasie Krajowej nie są stosowane regulacje wprowadzające wyłączenia lub ograniczenia odpowiedzialności członków Zarządu za decyzje zastrzeżone do kompetencji organu zarządzającego. Regulacje dotyczące podziału obowiązków z uwzględnieniem ZŁK zawarte są w Regulaminie organizacyjnym Kasy Krajowej (§ 15 ZŁK).
- W Kasie Krajowej w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej obowiązuje uregulowanie zawarte w art. 49 ust.2 ustawy o skok. Członkowie Rady Nadzorczej spełniają wymogi wskazane w § 19 ZŁK. (§ 19 ZŁK).
- Istniejące w Regulaminie Rady Nadzorczej rozwiązania proceduralne pozwalają na bieżące podejmowanie czynności nadzorczych (możliwość organizacji posiedzenia Rady bez formalnego zwołania - § 11 ust.4, możliwość podejmowania uchwał bez odbycia posiedzenia - § 20)(§ 20 ZŁK).
- Sposób i wysokość wynagradzania członków Rady Nadzorczej Kasy Krajowej ustala Walne Zgromadzenie Kasy Krajowej (§ 22 Regulaminu Rady Nadzorczej) (§ 29 ZŁK).
- Kasa Krajowa posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej. Procedury dotyczące systemu kontroli wewnętrznej przyjęte uchwałami Zarządu Kasy Krajowej w tym procedury dotyczące poszczególnych procesów, a w szczególności w zakresie: kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zgodności. Proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej jest dokumentowany (§ 45 ZŁK).
- System kontroli wewnętrznej obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Kasy Krajowej. Obowiązek dokonywania oceny stosowanego systemu kontroli wewnętrznej leży w kompetencjach Rady Nadzorczej (§ 7 ust.1 pkt. 12 Regulaminu Rady Nadzorczej). Pracownikom w ramach obowiązków służbowych zostały przypisane odpowiednie zadania związane z realizacją systemu kontroli wewnętrznej (§ 46 ZŁK).
- Z dniem 1 stycznia 2015 r. powołano niezależną funkcję zapewnienia zgodności poprzez utworzenie samodzielnego stanowiska specjalisty ds. compliance. Powołanie osoby na to stanowisko odbyło się za zgodą Rady Nadzorczej. W strukturze organizacyjnej stanowisko to jest podległe Prezesowi Zarządu; w zakresie wykonywanych funkcji stanowisko to jest niezależne (§ 47 ZŁK).
- Z dniem 1 stycznia 2015 r. powołano niezależną funkcję audytu wewnętrznego poprzez utworzenie samodzielnego stanowiska Audytora wewnętrznego. Powołanie osoby na to stanowisko odbyło się za zgodą Rady Nadzorczej. W strukturze organizacyjnej stanowisko to jest podległe Prezesowi Zarządu; w zakresie wykonywanych funkcji stanowisko to jest niezależne (§ 48 ZŁK).
- Możliwość bezpośredniego komunikowania się jest zapewniona poprzez odpowiednie zapisy w zakresach obowiązków na tych stanowiskach, w regulacjach wewnętrznych (np. dot. informacji zarządczej) oraz w Regulaminie organizacyjnym. Wyrażanie zgody na powołanie osób na stanowisko Specjalisty ds. compliance oraz Audytora wewnętrznego zostało przypisane do kompetencji Rady Nadzorczej (§ 7 ust.3 Regulaminu Rady Nadzorczej)(§ 49 ZŁK).
- Kasa Krajowa posiada udokumentowany, dostosowany do charakteru, skali oraz złożoności prowadzonej działalności system zarządzania ryzykiem wraz ze strategią zarządzania ryzykiem oraz polityką zarządzania ryzykiem. Na system zarządzania ryzykiem składają się w szczególności regulacje dotyczące zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem kredytowym, ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem stopy procentowej. Przyjęte dokumenty określają także apetyt na ryzyko w Kasie Krajowej (§ 50 ZŁK).

- Przyjęcie i zarządzanie systemem zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej leży w kompetencjach Zarządu Kasy Krajowej (§ 5 ust.2 pkt 10 Regulaminu Zarządu Kasy Krajowej). Z uwagi na skalę prowadzonej działalności w zakresie w jakim jest to możliwe stosowana jest zasada nie łączenia przez członków zarządu odpowiedzialności za zarządzanie ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący ryzyko (§ 51 ZŁK).
- Na mocy obowiązujących regulacji wewnętrznych z zakresu informacji zarządczej przewidziane jest regularne cykliczne informowanie Rady Nadzorczej na temat ryzyka występującego w Kasie Krajowej (§ 52 ZŁK).
- Kasa Krajowa w ramach prowadzonej działalności nie nabywa aktywów na ryzyko klienta (rozdział 9 ZŁK).

5. Współpraca z instytucjami krajowymi i zagranicznymi.

5.1. Instytucje krajowe.

Stała współpraca systemu SKOK z instytucjami krajowymi obejmowała następujące podmioty:

- Bankowy Fundusz Gwarancyjny – w zakresie depozytów zgromadzonych w spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych obowiązkowym systemem gwarantowania.
- Narodowy Bank Polski – w zakresie utrzymywania przez Kasę Krajową i spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe rezerwy obowiązkowej w NBP, danych sprawozdawczych.
- Główny Urząd Statystyczny – w zakresie dostarczania danych SKOK w ramach programu badań statystycznych statystyki publicznej w celu opracowania publikacji „Wyniki finansowe spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych”.
- Generalny Inspektor Informacji Finansowej – w zakresie realizowaniu obowiązku przekazywania do GIIF wyników kontroli w SKOK, przeprowadzanych przez Kasę Krajową, w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- Biuro Informacji Kredytowej SA – w zakresie wymiany danych kredytowych oraz wysyłania elektronicznie za pośrednictwem BIK SA do Ministerstwa Finansów informacji o otwartych i zamkniętych rachunkach przedsiębiorców.
- Krajowa Rada Spółdzielcza – w zakresie działań na rzecz spółdzielczości i rozwoju ruchu spółdzielczego. Kasa Krajowa współpracuje z Krajową Radą Spółdzielczą w ramach Zgromadzenia Ogólnego KRS oraz poprzez uczestnictwo w dwóch specjalnych komisjach działających w ramach KRS: Komisji Finansów Spółdzielczych oraz Komisji Lustracji. W 2015 r. Kasa Krajowa była obecna podczas obchodów Międzynarodowego Dnia Spółdzielczości, który odbył się 23.06.2015 r. w Warszawie.

Ponadto istotne jest, iż w dniach od 20.04.2015 do 02.07.2015 Krajowa Rada Spółdzielcza przeprowadziła pełną lustrację obejmującą całokształt działalności Kasy Krajowej za lata 2013-2014. Lustracja Krajowej Rady Spółdzielczej nie stwierdziła nieprawidłowości w działalności Kasy Krajowej, przedłożyła do realizacji wnioski polustracyjny dot. aktualizacji Regulaminu Walnego Zgromadzenia.

- Biura Informacji Gospodarczej – w zakresie umożliwienia Kasom korzystania z informacji gospodarczych przy wykorzystaniu infrastruktury służącej do wymiany informacji kredytowej w ramach tzw. projektu BBC (BIK BIG Communication).

5.2. Instytucje zagraniczne

W 2015 roku system spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych aktywnie uczestniczył w międzynarodowych programach, projektach oraz innych działaniach zagranicznych. Było to związane głównie z członkostwem polskich SKOK-ów reprezentowanych przez Kasę Krajową w organizacjach międzynarodowych, takich jak Światowa Rada Unii kredytowych (WOCCU), Międzynarodowy Związek Spółdzielczy (ICA), Cooperatives Europe, Europejska Sieć Unii Kredytowych (ENCU) oraz Międzynarodowa Sieć Regulatorów Międzynarodowych. Kasa Krajowa była również aktywnie zaangażowana poprzez swoich ekspertów w programach wsparcia unii kredytowych w innych krajach.

- Na początku marca 2015 r. przedstawiciel Kasy Krajowej brał udział w corocznej Konferencji Stowarzyszenia Brytyjskich Unii Kredytowych ABCUL w Londynie.
- W marcu 2015 r. przedstawiciel Zarządu Kasy Krajowej brał udział w konferencji CUNA GAC w Waszyngtonie.
- W marcu 2015 r. przedstawiciel Kasy Krajowej odbył spotkania w Brukseli z europarlamentarzystami, w sprawach legislacyjnych w Komisji Europejskiej, w zakresie projektowanych przepisów dotyczących unii kredytowych.
- Również w marcu tego roku przedstawiciel Kasy Krajowej uczestniczył w Konferencji Białoruskich Unii Kredytowych w Mińsku.
- Na początku kwietnia 2015 r. odbyła się Rada Nadzorcza oraz Rada Dyrektorów WOCCU w Krakowie, w której uczestniczył Prezes Zarządu Kasy Krajowej.
- W kwietniu 2015 r. przedstawiciel Kasy Krajowej brał udział w spotkaniach w Klubie Przyjaciół Unii Kredytowych w Brukseli.
- W kwietniu 2015 r. Kasa Krajowa brała udział w Zgromadzeniu Ogólnym Cooperatives Europe, jak również w konferencji zorganizowanej przez Cooperatives Europe.
- W maju 2015 r. przedstawiciel Kasy Krajowej brał udział w Międzynarodowej Konferencji Naukowej ICA w Paryżu i zaprezentował dorobek naukowo-badawczy systemu polskich Kas.
- W czerwcu 2015 r. przedstawiciel Kasy Krajowej zaprezentował w Astanie, w Kazachstanie, dorobek Kasy Krajowej i systemu SKOK na rynku wschodnim.
- W czerwcu 2015 r. odbył się szereg spotkań w Brukseli w Komisji Europejskiej i Parlamencie Europejskim dot. legislacji rynku finansowego.
- W lipcu 2015 r. przedstawiciele Kasy Krajowej uczestniczyli w Światowej Konferencji WOCCU, która odbyła się w Denver w Stanie Kolorado, podczas której Prezes Kasy Krajowej, Rafał Matusiak został wybrany Członkiem Rady Dyrektorów WOCCU.
- W lipcu 2015 przedstawiciel Kasy Krajowej uczestniczył w dorocznej Konferencji ICURN, która odbyła się w Denver w Stanie Kolorado, a także na bieżąco przedstawiciel Kasy Krajowej uczestniczy w pracach Komitetu Sterującego ICURN.
- We wrześniu 2015 r. przedstawiciel Kasy Krajowej uczestniczył w Kijowie w spotkaniach z partnerskimi organizacjami unii kredytowych oraz przedstawicielami administracji publicznej, w tym Ministerstwie Finansów, Komisji Rynków Finansowych, Banku Światowego i ONZ.
- W listopadzie 2015 r. Kasa Krajowa brała udział w Zgromadzeniu Ogólnym oraz Międzynarodowej Konferencji naukowej ICA, zorganizowanej w Antalyi w Turcji.
- W listopadzie 2015 r. Prezes Kasy Krajowej wziął udział w posiedzeniu Rady Dyrektorów WOCCU, pierwszym po jego wyborze na członka tej Rady, które odbyło się w Veracruz w Meksyku.

6. Kadry.

Zatrudnienie w Kasie Krajowej na 31.12.2015 r. wyniosło 98 etatów, w tym 93 etaty pełne i 5 etatów częściowych. W ciągu roku sprawozdawczego zatrudnienie w Kasie Krajowej ustało względem 8 osób, pozyskano 14 nowych pracowników.

Dział	31 grudnia 2014 r.	31 grudnia 2015 r.
Informatyczny	5	5
Prawny	6	6
Organizacyjno - Administracyjny	6	6
Biuro Kasy Krajowej w Warszawie	3	3
Lustracji i Kontroli	11	13
Finansowo - Księgowy	12	12
Kart, Rozliczeń i Informacji Kredytowej	12	12
Monitoring	11	9
Operacyjno - Finansowy	4	6
Pozostałe stanowiska	23	26

Średnia wieku pracowników Kasy Krajowej wynosi 40 lat. Pracownicy z wyższym wykształceniem stanowią 88,76 % osób zatrudnionych. Kobiety stanowią 56,12 % zatrudnionych.

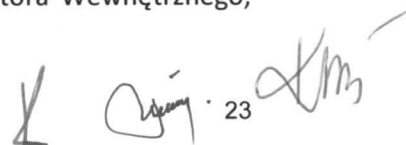
Pracownicy Kasy Krajowej motywowani są do rozwoju i podnoszenia swoich kwalifikacji. Szeroko zakrojona polityka szkoleniowa sprzyja rozwijaniu umiejętności zawodowych i personalnych pracowników. Na szkolenia pracowników z budżetu Kasy Krajowej w 2015 r. została wydana kwota w wysokości niecałe 149 tys. zł.

W Kasie Krajowej funkcjonuje także Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, działający na podstawie regulaminu przyjętego uchwałą nr 4 Zarządu Kasy Krajowej z dnia 19.03.2010 r. (zmienianego w uchwałą nr 2 z dnia 23.07.2015 r. oraz uchwałą nr 16 z dnia 18.12.2015 r.). Środki w Funduszu pochodzą przede wszystkim z odpisów podstawowych, dokonanych w oparciu o ustawę z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych. W 2015 r. Kasa Krajowa wypłacała pracownikom głównie świadczenie z tytułu pobytu dzieci w żłobkach i przedszkolach, zakupu podręczników szkolnych dla dzieci, narodzin dziecka, wypoczynku pracownika oraz wsparcia finansowego w okresie świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia. W 2015 r. ze środków zgromadzonych w Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych Kasa Krajowa wydała ponad 90 tys. zł., realizując wszystkie złożone przez pracowników wnioski.

Kasa Krajowa prowadzi także pracowniczy program emerytalny (PPE) w formie umowy o wnoszenie przez pracodawcę składek pracowników do funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Spółkę ALTUS TFI SA. W ramach PPE, Kasa Krajowa finansuje i odprowadza na rzecz pracowników, którzy przystąpili do PPE, składkę podstawową w wysokości 7% wynagrodzenia danego pracownika. W 2015 r. Kasa Krajowa odprowadziła na PPE łącznie około 770 tys. zł.

7. System kontroli wewnętrznej.

W związku z wdrożeniem z dniem 1 stycznia 2015 r. w Kasie Krajowej Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych wydanych przez KNF w dniu 22 lipca 2014 r. (dalej: ZŁK), w 2015 r. system kontroli wewnętrznej w Kasie Krajowej składał się zgodnie z § 45 ZŁK z Audytora Wewnętrznego, Specjalisty ds. kontroli wewnętrznej oraz Specjalisty ds. compliance.

 23

Audytora wewnętrznego, Specjalistę ds. kontroli wewnętrznej oraz Specjalistę ds. compliance cechowała niezależność, o której mowa w § 47 i 48 ZŁK polegająca na:

- prawie do bezpośredniego dostępu do wszystkich pracowników, dokumentów, regulacji wewnętrznych w zakresie niezbędnym do prawidłowej realizacji funkcji,
- możliwości bezpośredniego komunikowania się z Radą Nadzorczą oraz Zarządem,
- możliwości bezpośredniego oraz jednoczesnego raportowania do Rady Nadzorczej oraz Zarządu,
- uczestniczeniu w posiedzeniach Rady Nadzorczej i Zarządu w zakresie przypisanych uprawnień.

Zgodnie z § 49 ZŁK powoływanie i odwoływanie do pełnienia funkcji Audytora wewnętrznego oraz Specjalisty ds. compliance odbywało się za zgodą Rady Nadzorczej Kasy Krajowej.

Na cechę niezależności składały się również cztery dodatkowe współzależne elementy:

- Audytor wewnętrzny, Specjalista ds. kontroli wewnętrznej oraz Specjalista ds. compliance podlegali w ramach struktury organizacyjnej bezpośrednio pod Prezesa Zarządu Kasy Krajowej,
- całkowitą odpowiedzialność za koordynację zarządzania ryzykiem braku zgodności ponosił Zarząd Kasy Krajowej,
- Audytor wewnętrzny, Specjalista ds. kontroli wewnętrznej oraz Specjalista ds. compliance nie mogli zajmować stanowisk, na których mógł nastąpić konflikt interesów między ich obowiązkami związanymi ze sprawami systemu kontroli wewnętrznej i jakimikolwiek innymi obowiązkami, które na nich spoczywały,
- Audytor wewnętrzny, Specjalista ds. kontroli wewnętrznej oraz Specjalista ds. compliance mieli swobodny dostęp do informacji i pracowników Kasy Krajowej, których pomoc była im konieczna do wywiązania się z obowiązków.

Audytor wewnętrzny, Specjalista ds. kontroli wewnętrznej oraz Specjalista ds. compliance posiadali w ramach Kasy Krajowej wyodrębniony status formalny, w celu zapewnienia im niezależności, który został zapisany w dokumencie Regulamin Organizacyjny Kasy Krajowej. Dokument ten został przedstawiony wszystkim pracownikom Kasy Krajowej i podlegał zmianie w przypadku potrzeby dostosowania uprawnień oraz obowiązków Audytora Wewnętrznego, Specjalisty ds. kontroli wewnętrznej oraz Specjalisty ds. compliance do zmieniających się przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz rekomendacji nadzorczych.

Formalne uprawnienie Audytora Wewnętrznego oraz Specjalisty ds. compliance, o którym mowa w § 49 ZŁK, dotyczące równoczesnego składania raportów Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej, jak i prawo bezpośredniego dostępu do Zarządu oraz Rady Nadzorczej określała Procedura przekazywania informacji zarządczej w Kasie Krajowej.

Zgodnie z zatwierdzonym planem audytów wewnętrznych na 2015 rok, na dzień 31.12.2015 roku zostały przeprowadzone 4 audyty, podczas których wykryto łącznie 23 nieprawidłowości i wydano 28 zaleceń w szczególności mających na celu usprawnienie procesów. Zalecenia realizowane były terminowo, na dzień 31.12.2015 - 16 zaleceń zostało zrealizowanych, a termin 12 zaleceń jeszcze nie upłynął.

Zgodnie z zatwierdzonym "Planem kontroli wewnętrznej Kasy Krajowej na 2015 rok", na dzień 31 grudnia 2015 roku zostało przeprowadzonych 17 kontroli wewnętrznych instytucjonalnych, na podstawie których zostało wydanych 13 zaleceń pokontrolnych, z których 7 zostało zrealizowanych w roku 2015, a 6 pozostało do realizacji w roku 2016, z ostatecznym terminem wyznaczonym do dnia 29.02.2016 r.

Zgodnie z procedurą przekazywania informacji zarządczej w Kasie Krajowej specjalista ds. compliance przekazywał raporty z zakresu compliance na każde planowe posiedzenie Rady Nadzorczej oraz co najmniej raz w miesiącu na posiedzenie Zarząd.

8. System SKOK

Instytucje Systemu SKOK w roku 2015 kontynuowały swoją działalność, koncentrując się na dostosowywaniu oferowanych produktów i usług, a także struktury do zmieniających się warunków prawnych, rynkowych i potrzeb Kas. Wśród nich wymienić można:

- Działające w ramach systemu SKOK zakłady ubezpieczeń – TUV SKOK oraz TU SKOK Życie SA – które w roku 2015 dalej rozwijały ofertę ubezpieczeń, stanowiącą jedną z form ograniczenia ryzyka kredytowego. Ponadto TUV SKOK, po zawarciu w grudniu 2013 r. umowy pożyczki z Kasą Krajową na kwotę 90 mln PLN, której środki zostały przeznaczone na pomoc dla SKOK, pozostaje podmiotem wspierającym stabilizację spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowej.
- Towarzystwo Finansowe SKOK SA, które w 2015 r. zmieniło nazwę na Aplitt SA, nadal pozostawało, w roku 2015, podmiotem dostarczającym oprogramowanie dla spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz oferującym obsługę platformy e-SKOK, a także usługi typu „call center” (sprzedaż produktów, windykacja, działania reklamowe), a także rozwijało swoją działalność. Spółka ta pozostaje wciąż kluczowym partnerem Kasy Krajowej w zakresie wydawnictwa i procesowania kart płatniczych Visa wydawanych przez Kasę Krajową dla członków SKOK, których na koniec roku wydano łącznie ponad 238 tys. Spółka posiada również 470 własnych bankomatów ulokowanych w całej Polsce.
- Spółka Apella S.A. to strategiczny partner Kasy Krajowej w realizacji działań reklamowo-promocyjnych SKOK, które w 2015 r. były jeszcze realizowane z funduszu reklamowo-promocyjnego. W roku 2015 spółka realizowała zadania promujące SKOK oraz całościowe akcje reklamowe SKOK. W ramach działalności własnej konstituowała działalność wydawniczą. Szerzej działania realizowane przez Spółkę Apella w roku 2015 opisane zostały w rozdziale 3.7. Promocja i reklama.
- W dniu 30.01.2015 r. Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych SKOK SA podpisało umowę i plan połączenia z firmą ALTUS TFI SA – spółki połączyły się w dniu 01.06.2015 r., przy czym ALTUS TFI SA prowadzi dystrybucję jednostek uczestnictwa we współpracy z podmiotami systemu SKOK, które posiadają zezwolenie KNF na pośredniczenie w zbywaniu i odkupowaniu jednostek uczestnictwa.
- Spółka Asekuracja sp. z o.o. współpracowała ze SKOK w zakresie prowadzonych działań windykacyjnych. Z uwagi na prowadzoną przez spółkę współpracę z kancelariami windykacyjnymi na terenie Polski, Asekuracja sp. z o.o. wspomaga SKOK m.in. w prowadzonych działaniach windykacyjnych w zakresie tzw. windykacji przedsądowej oraz sądowej.
- Spółka SKOK Holding s.a.r.l., do której, w latach ubiegłych, zostały wniesione tytułem aportu akcje i udziały, będące w posiadaniu Kasy Krajowej, w pełni realizuje cele, dla jakich została powołana, tj. posiadanie w strukturze silnej kapitałowo spółki, wykorzystującej rozwiązania prawne, jakie daje członkostwo w Unii Europejskiej z zastosowaniem specyfiki rozwiązań łączących się z miejscem siedziby spółki oraz zarządzanie podmiotami zależnymi.
- Stowarzyszenie Krzewienia Edukacji Finansowej jako podmiot wspomagający realizację misji SKOK w zakresie edukacji kontynuowało wiele cyklicznych projektów oraz podjęło nowe działania, które były zgodne z jego misją i celami statutowymi. Dostrzegając potrzeby konsumentów usług finansowych w zakresie bezpłatnego poradnictwa finansowo-prawnego, SKEF kontynuowało w 2015 roku działalność Ośrodków Doradztwa Finansowego i Konsumentkiego specjalizujące się w nieodpłatnym poradnictwie finansowo-prawnym i konsumenckim. Usługi świadczone przez Ośrodki, skierowane są do wszystkich konsumentów, których sytuacja materialna nie pozwala na skorzystanie z odpłatnego poradnictwa finansowego czy prawnego. Szczególnym wsparciem objęte są osoby dotknięte zjawiskiem nadmiernego zadłużenia i wykluczenia finansowego. W 2015 r. z pomocy

Ośrodków Doradztwa Finansowego i Konsumenckiego skorzystało 1589 osób. Ośrodki funkcjonują w pięciu lokalizacjach na terenie kraju.

Działalność kontynuuje także Spółdzielczy Arbitraż Konsumencki. W roku 2015 do SAK wpłynęły 2 wnioski, z czego 1 wniosek został oddalony, a drugi odrzucony na podstawie § 2 ust. 1 pkt b Regulaminu SAK.

W 2015 r. do Sądu Polubownego przy SKEF nie wpłynął żaden pozew.

9. Wyniki finansowe Kasy Krajowej za rok 2015

W roku 2015 Kasa Krajowa wypracowała zysk netto w wysokości 18.088.756,38 zł, słownie: osiemnaście milionów osiemdziesiąt osiem tysięcy siedemset pięćdziesiąt sześć złotych 38 groszy (kwota nie obejmuje nierozliczonego wyniku z lat ubiegłych w wysokości 578.601,37 zł).

W ciągu całego 2015 r. Kasa Krajowa realizowała strategię utrzymywania wysokiego poziomu płynności poprzez utrzymywanie wysokiego wolumenu środków na rachunkach bankowych. Według stanu na koniec 2015 roku gotówka w kasie i środki na rachunkach bankowych stanowiły 37,8% aktywów Kasy Krajowej. W 2015 roku Kasa Krajowa prowadziła ostrożną politykę inwestycyjną, opartą na inwestowaniu środków, pozostających w dyspozycji Kasy Krajowej, w wysoko płynne aktywa, przede wszystkim obligacje skarbowe oraz lokaty bankowe. Według stanu na koniec 2015 roku udział obligacji skarbowych i lokat bankowych w sumie bilansowej kształtował się odpowiednio na poziomie 23,1% i 18,9% sumy bilansowej Kasy Krajowej. Taka struktura aktywów pozwoliła na generowanie przychodów na ustabilizowanym poziomie w całym 2015 roku.

Wzrost zaangażowania w 2015 r., nastąpił w pozycjach gotówka i środki na rachunkach bankowych oraz lokaty bankowe. Systematycznemu obniżaniu ulegało z kolei zaangażowanie w obligacje skarbowe, kredyty i pożyczki, komercyjne weksle inwestycyjno-terminowe oraz jednostki uczestnictwa funduszu rynku pieniężnego. Było to spowodowane obniżaniem się wielkości sumy bilansowej SKOK w pierwszych miesiącach 2015 r., spadkiem rentowności instrumentów, a co za tym idzie atrakcyjności inwestycyjnej tych instrumentów. Do tego należy dodać niestabilną sytuację SKOK spowodowaną ustanawianiem zarządców komisarycznych w kolejnych SKOK-ach, przejmowaniem SKOK przez banki lub upadłościami SKOK. Były to czynniki, które potencjalnie mogły skutkować ryzykiem wystąpienia sytuacji zwiększonych wypłat środków przez deponentów. Mając na uwadze powyższe, Kasa Krajowa utrzymywała w ciągu roku wysokie saldo środków na rachunkach bankowych. Aktywność ta wpłynęła niestety na obniżenie wielkości przychodów Kasy Krajowej. Jednocześnie środki rezerwy płynnej SKOK oraz środki funduszu stabilizacyjnego pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej zgodnie z ustawą o SKOK były inwestowane w papiery wartościowe emitowane, poręczone lub gwarantowane przez Skarb Państwa, NBP lub jednostki uczestnictwa funduszy rynku pieniężnego.

Oprócz powyższych okoliczności, istotny wpływ na końcowy wynik finansowy Kasy Krajowej miała, realizacja procesu wypłat pomocy stabilizacyjnej oraz obniżenie, w 2015 r., stóp procentowych przez NBP.

10. Przewidywane warunki realizacji wyniku finansowego w roku 2016

Na osiągnięcie przez Kasę Krajową zaplanowanego wyniku finansowego w roku 2016 będą miały wpływ następujące czynniki wewnętrzne, jak i zewnętrzne:

- kształtowanie się rynkowych stóp procentowych w związku ze zmianami sytuacji makroekonomicznej, co wpływa na poziom przychodów odsetkowych uzyskiwanych z instrumentów finansowych,

 26

- zmiany sytuacji na rynku skarbowych papierów wartościowych, które stanowią największą część inwestycji Kasy Krajowej,
- płynność systemu SKOK oraz sektora bankowego w Polsce, ze względu na wysoki wolumen środków utrzymywanych na rachunkach i lokatach bankowych,
- prowadzenie polityki inwestycyjnej, mającej na celu wybór najbardziej optymalnych instrumentów dostępnych na rynku, w granicach określonych przez przepisy art. 37 i 38 ustawy o skok, dzięki której możliwe będzie osiągnięcie optymalnej stopy zwrotu,
- rozwój akcji depozytowej SKOK skutkujący pośrednim wzrostem pasywów Kasy Krajowej,
- ograniczenie i monitorowanie wysokości ponoszonych kosztów, w szczególności związanych z realizacją nowych przedsięwzięć biznesowych,

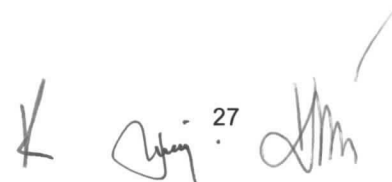
Na potencjalne zmniejszenie wyniku mogą wpływać takie okoliczności, jak:

- kształtowanie się rynkowych stóp procentowych w związku ze zmianami sytuacji makroekonomicznej,
- polityka pieniężna kształtowana przez Radę Polityki Pieniężnej,
- Wejście w życie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych,
- Wejście w życie ustawy o pomocy państwa w spłacie kredytów mieszkaniowych,
- Wysokość deficytu budżetowego,
- Wystąpienie osłabienia złotego,
- spadek rentowności instrumentów finansowych, w jakich lokowane są środki pozostające w dyspozycji Kasy Krajowej,
- nadpłynność sektora finansowego i obniżenie stawek kwotowania depozytów dla klientów instytucjonalnych, co może wpływać na wyniki podmiotów bazujących na przychodach odsetkowych; do grupy takich podmiotów należy Kasa Krajowa,
- trudna sytuacja gospodarcza kraju, która może mieć wpływ na wzrost poziomu ryzyka operacyjnego instrumentów inwestycyjnych, a równocześnie negatywnie wpływa na sytuację gospodarstw domowych, co może oznaczać wzrost należności przeterminowanych w całym sektorze instytucji kredytowych, co także znajdzie odzwierciedlenie w sytuacji SKOK, a tym samym Kasy Krajowej,
- konkurencja ze strony pozostałych podmiotów rynku usług finansowych konkurujących o istotnie zmniejszoną na skutek recesji grupę „dobrych klientów” tzn. osób posiadających pracę i tym samym stały dochód.

11. Ocena realizacji „Kierunków działalności i zasad rozwoju Kasy Krajowej na lata 2015 – 2017”.

Rok 2015 był pierwszym rokiem realizacji „Kierunków działalności i zasad rozwoju Kasy Krajowej na lata 2015 – 2017”, przyjętych przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w grudniu 2014 r. Dokument ten wyraża cele długoterminowe Kasy Krajowej, odpowiadające jej głównym obszarom działalności, a także przedstawia metody użyte do realizacji przyjętych celów.

Kierunki działalności Kasy Krajowej na lata 2015-2017 zostały przyjęte w szczególnym okresie w historii spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. Zarówno ustawa o SKOK, w istotny sposób zmodyfikowana w roku 2013, jak i cztery rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla SKOK, zmieniły w sposób zasadniczy, funkcjonowanie zarówno SKOK, jak i Kasy Krajowej.

K
 27

Trudna sytuacja Kas, zmuszonych do skoncentrowania się na budowie kapitałów i odzyskaniu finansowej stabilności, jeszcze mocniej podkreśla rolę Kasy Krajowej w zakresie udzielania pomocy stabilizacyjnej SKOK. W 2015 r. Kasa Krajowa kontynuowała udzielanie pomocy stabilizacyjnej SKOK we wszelkich możliwych formach.

W 2015 r. w dalszym ciągu prowadzona była adekwatna polityka zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej. Kontrole SKOK oparte były na ocenie ryzyka, doskonalone były procedury i metody kontroli.

Kasa Krajowa w 2015 r. w dalszym ciągu podejmowała działania, mające na celu zwiększenie udziału SKOK w wymianie informacji kredytowej i gospodarczej, tworzyła i aktualizowała standardy świadczenia usług, prowadzenia dokumentacji przez kasy oraz systemów informatycznych dla SKOK.

W roku sprawozdawczym na bieżąco monitorowane były procesy legislacyjne, zarówno na poziomie krajowym, jak i europejskim, gdzie zgłaszane były wnioski w zakresie właściwej regulacji działalności SKOK i Kasy Krajowej, a także wyrażane opinie o projektach aktów prawnych dotyczących działalności SKOK. Dodatkowo, na bieżąco, monitorowane było otoczenie prawne i biznesowe SKOK, ze szczególnym uwzględnieniem regulacji prawnych, zaleceń regulatora, zasad etycznych, dobrych praktyk oraz uznanych standardów międzynarodowych.

Cel polegający na utrzymaniu zaufania do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych wśród ich członków oraz minimalizowaniu negatywnego wpływu zdarzeń, dotyczących poszczególne SKOK, na reputację wszystkich SKOK, realizowany był przede wszystkim poprzez działalność edukacyjną, opracowywanie standardów oraz pomoc finansową. Dodatkowo podejmowane były działania zmierzające do poprawy komunikacji w systemie SKOK, celem wypracowywania wspólnego stanowiska w kwestiach dotyczących funkcjonowania systemu, także w relacjach z nadzorem i regulatorem.

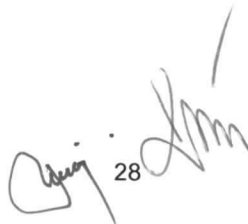
Wspieranie rozwoju SKOK w celu uzyskania udziału w rynku usług finansowych porównywalnego z rozwiniętymi systemami unii kredytowych na świecie, polegało przede wszystkim na wzmacnianiu podstaw finansowych działalności SKOK, a także podejmowaniu wspólnych działań dla podnoszenia efektywności i rentowności oraz w celu optymalizacji kosztów w ramach systemu SKOK.

Kontynuowany był rozwój usług świadczonych drogą elektroniczną oraz instrumentów płatniczych, w szczególności w zakresie wydawnictwa kart płatniczych i korzystania z nowoczesnych kanałów obsługi. W 2015 r. trwały intensywne prace nad wdrożeniem nowej aplikacji służącej do realizacji przelewów, która została wdrożona w I kwartale 2016 r. i zastąpiła dotychczasową. Przez cały 2015 r. kontynuowane były rozmowy z Narodowym Bankiem Polskim, w zakresie uzyskania bezpośredniego dostępu Kasy Krajowej do Krajowej Izby Rozliczeniowej celem skrócenia terminów realizacji przelewów.

12. Raport dotyczący ryzyka

W 2015 r. kontynuowano prace nad kompleksowymi regulacjami dotyczącymi zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej. W konsekwencji przygotowano dwa dokumenty: Strategię zarządzania ryzykiem oraz Politykę zarządzania ryzykiem w Krajowej Spółdzielczej Kasie Oszczędnościowo-Kredytowej; pozostałe regulacje wewnętrzne, w tym związane z ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej podlegały przeglądowi i aktualizacji. Zakończono prace nad wdrożeniem całego zakresu związanego z zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w Kasie Krajowej. W 2015 r. Komitet ds. Ryzyka, w skład Komitetu wchodzi:

- Kierownik Komitetu – Z-ca Dyrektora Generalnego;
- Z-Ca Kierownika Komitetu – Inspektor ds. zarządzania ryzykiem;
- Kierownik lub Z-ca Kierownika Działu Operacyjno - Finansowego;
- Kierownik lub Z-ca Kierownika Działu Monitoringu;
- Główny Księgowy lub Z-ca Głównego Księgowego;

  28

- Kierownik lub Z-ca Działu Kart, Rozliczeń i Informacji Kredytowej;
- Kierownik lub Z-ca Kierownika Działu Informatycznego;
- Kierownik lub Z-ca Kierownika Działu Lustracji i Kontroli;
- Pełnomocnik Zarządu ds. Nadzoru Właścicielskiego;
- Pełnomocnik Zarządu ds. Relacji z KNF;
- Pełnomocnik Zarządu ds. Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji;
- Specjalista ds. Compliance.

Do głównych zadań Komitetu należy dokonywanie analizy oceny ryzyk, na podstawie informacji ilościowych i jakościowych, na które narażona jest Kasa Krajowa, przedstawianie wniosków oraz wydanie rekomendacji Zarządowi Kasy Krajowej, w związku z dokonaną oceną. W ramach prac tego Komitetu dokonywana jest także ocena klasyfikacji danego ryzyka pod względem jego istotności. Ponadto do zadań Komitetu należy również w szczególności:

- wspieranie Inspektora ds. zarządzania ryzykiem w pracach dotyczących polityki, procedur i instrukcji w zakresie zarządzania ryzykiem;
- inicjowanie działań w zakresie identyfikacji, pomiaru, oceny i monitorowania ryzyka.

W roku 2016 r. planowane jest dalsze doskonalenie systemu zarządzania ryzykiem w Kasie Krajowej.

Opis wybranych ryzyk identyfikowanych w działalności Kasy Krajowej:

- **Ryzyko prawne.** Ryzyko prawne definiowane jest przez Kasę Krajową jako ryzyko poniesienia strat na skutek błędnego lub zbyt późnego opracowania lub uchwalenia regulacji, ich niestabilności, zmian w orzecznictwie, błędnego ukształtowania stosunków prawnych, jakości dokumentacji formalno-prawnej czy niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub innych organów w sprawach spornych prowadzonych z innymi podmiotami, a także naruszenie przepisów prawnych dotyczących ochrony konsumentów (np. zastosowanie niedozwolonej praktyki rynkowej lub klauzuli umownej wpisanej do rejestru klauzul abuzywnych).
- **Ryzyko utraty reputacji.** Ryzyko utraty reputacji definiowane jest jako ryzyko związane z negatywnym odbiorem wizerunku Kasy Krajowej przez klientów, kontrahentów, nadzorców, regulatorów oraz opinię publiczną. W przypadku działalności Kasy Krajowej z uwagi na specyfikę jej konstrukcji, ryzyko reputacji materializuje się głównie w przypadku negatywnych publikacji na temat spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, co także skutkuje negatywnym wizerunkiem zarówno Kasy Krajowej jak i całego sektora SKOK. Celem ograniczenia ryzyka, prowadzony jest bieżący monitoring publikacji prasowych dotyczących Kasy Krajowej oraz SKOK, a także sytuacji w kasach. W Kasie Krajowej funkcjonuje stanowisko Rzecznika Prasowego, którego celem jest m.in. prezentowanie stanowiska Kasy Krajowej dotyczących sytuacji Kasy Krajowej oraz SKOK, udzielanie odpowiedzi na zapytania kierowane od mediów, przygotowywanie materiałów i informacji do publikacji.
- **Ryzyko operacyjne.** Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest bieżące utrzymywanie poziomu ryzyka operacyjnego na dopuszczalnym poziomie, niezagrażającym prowadzonej działalności Kasy Krajowej.

Kasa Krajowa posiada odpowiednie procedury oraz Centrum Zapasowe umożliwiające kontynuację prowadzonej działalności w kluczowych obszarach związanych z prowadzeniem rozliczeń członków SKOK oraz składaniem zapytań kredytowych. W Kasie Krajowej zostały także wdrożone plany awaryjne służące przeciwdziałaniu i minimalizowaniu negatywnych skutków nieoczekiwanych zdarzeń, w tym ataków wewnętrznych i zewnętrznych, które mogą zaszkodzić funkcjonowaniu organizacji. W ramach zatwierdzonego harmonogramu, przeprowadzono testy planów ciągłości działania w Kasie Krajowej. Opracowano raport z

analizy ryzyka operacyjnego, bezpieczeństwa informacji i plan postępowania z ryzykiem w Kasie Krajowej. Przyjęto w znowelizowanej Procedurze zarządzania ryzykiem operacyjnym Kluczowe wskaźniki ryzyka (KRI), sposób ich pomiaru oraz limity.

- **Ryzyko płynności.** Celem zarządzania ryzykiem płynności jest realizacja zadań wynikających z art. 42 ustawy o skok, w tym w szczególności zapewnienie stabilności finansowej spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.

Ryzyko to dotyczy możliwego niewywiązania się z bieżących zobowiązań w wyniku niedopasowania przepływów finansowych. Na ryzyko płynności składają się ryzyka niedopasowania aktywów i pasywów, rozliczenia, koncentracji oraz opcji klienta. Głównymi metodami zarządzania ryzykiem płynności są między innymi: codzienne, bieżące monitorowanie pozycji płynności finansowej Kasy Krajowej, rejestrowanie z jednej strony kwot i terminów zapadalności aktywów oraz kwot i terminów wymagalności pasywów. Z zestawienia pozycji aktywów i pasywów powstaje mapa płynności, pokazująca saldo przepływów pieniężnych w bieżącym dniu oraz w kolejnych dniach w przyszłości.

- **Ryzyko kredytowe.** Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest minimalizowanie ryzyka wystąpienia potencjalnej straty związanej z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązania lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania. W ramach ryzyka kredytowego Kasa Krajowa identyfikuje następujące ryzyka: ryzyko kontrahenta, koncentracji oraz inwestycji w podmioty zależne. Głównymi metodami zarządzania ryzykiem kredytowym są:

- rozdzielenie funkcji analitycznych od decyzyjnych,
- badanie zdolności dłużników do wywiązania się zobowiązań,
- wymóg ustanawiania adekwatnych zabezpieczeń,
- określenie poziomów decyzyjnych w przypadku inwestycji finansowych,
- wyznaczanie limitów inwestycyjnych,
- systematyczne monitorowanie spłat zobowiązań.

- **Ryzyko rynkowe.** Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku). Głównymi czynnikami wpływającymi na występowanie ryzyka rynkowego są:

- sytuacja makroekonomiczna,
- poziomy stóp procentowych w Polsce i na świecie,
- poziomy stawek rynkowych jak np. WIBID, WIBOR,
- sytuacja płynnościowa sektora bankowego w Polsce,
- podaż i popyt na rynkach giełdowym, papierów wartościowych, itp.

Główne metody zarządzania i ograniczania ryzyka rynkowego polegają na:

- odpowiednim doborze portfela instrumentów finansowych,
- odpowiednim kształtowaniu struktury aktywów i pasywów.

- **Ryzyko stopy procentowej.** Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub negatywnej zmiany wyniku finansowego w konsekwencji wrażliwości na zmiany stóp procentowych. W ramach Ryzyka stopy procentowej, Kasa Krajowa identyfikuje następujące kategorie ryzyka: ryzyko bazowe, ryzyko niedopasowania terminów przeszacowania, ryzyko opcji klienta oraz ryzyko krzywej dochodowości.

Głównymi metodami zarządzania ryzykiem stopy procentowej są między innymi:

- polityka cenowa Zarządu Kasy Krajowej w zakresie oprocentowania depozytów i kredytów dla SKOK,
- powiązanie stóp procentowych instrumentów generujących przychody i koszty odsetkowe, mających jednocześnie te same okresy przeszacowania,
- dopasowanie wielkości przeszacowywanych w danym czasie aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych.

13. Rezerwy tworzone na sprawy sądowe oraz odpisy aktualizujące.

Według stanu na dzień 31.12.2015 r. przeciwko Kasie Krajowej prowadzone było 38 spraw cywilnych o charakterze odszkodowawczym (w tym jedna zakończona nieprawomocnie, od której została wniesiona apelacja), na łączną kwotę dochodzonych roszczeń 274.439.922 zł.

Kwota powyższa jest w głównej mierze skutkiem pozwu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego (doręczonego Kasie Krajowej w dniu 28.04.2015 r.) o zapłatę kwoty 269.844.877,74 zł wraz z odsetkami ustawowymi:

- 1) od kwoty 269.840.445,84 zł (stanowiącej – według powoda – należną kwotę wolnych środków funduszu stabilizacyjnego) od dnia 24.07.2014 r. do dnia zapłaty;
- 2) od kwoty 4.431,90 zł (stanowiącej odsetki ustawowe za zwłokę w przekazaniu kwoty wolnych środków funduszu stabilizacyjnego w kwocie 888.814,37 zł) od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty.

Zgodnie z oceną pełnomocników procesowych Kasy Krajowej 6 spośród ww. spraw (w tym powództwo BFG) o łącznej wartości przedmiotu sporu 271.904.028 zł obarczonych jest niskim ryzykiem, co wskazuje na duże prawdopodobieństwo oddalenia powództwa.

Natomiast 32 sprawy o łącznej wartości przedmiotu sporu 2.535.894 zł obarczone są średnim ryzykiem. Postępowania sądowe o średnim ryzyku to postępowania o odszkodowanie w związku z zarządzeniem komisarycznym w jednej z Kas w latach 2008-2009. W niektórych spośród przedmiotowych spraw zapadły wyroki w pierwszej instancji, przy czym w czterech wypadkach powództwa zostały uwzględnione, a w ośmiu oddalone (z uwzględnieniem wyroków zapadłych po 31.12.2015 r.), przy zbliżonych lub takich samych okolicznościach prawnych i faktycznych.

Dodatkowo w dniu 23.02.2016 r. Sąd Okręgowy w Gdańsku oddalił, w pierwszej instancji, powództwo przeciwko Kasie Krajowej o zadośćuczynienie na kwotę 1.000.000 zł, przy czym to powództwo także wynikało z zarządzenia komisarycznego wprowadzonego przez Kasę Krajową w jednej SKOK w latach 2008-2009.

W dalszym ciągu toczy się postępowanie z powództwa jednej z Kas, wniesionego w 2014 r., o zapłatę kwoty 708.894 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27.08.2014 r. do dnia zapłaty z tytułu zapłaconych składek na fundusz reklamowo - promocyjny. W ocenie Kasy Krajowej powództwo o zapłatę ww. kwoty powinno zostać oddalone z uwagi na to, iż zgodnie z art. 409 k.c. obowiązek wydania korzyści lub zwrotu jej wartości wygasa, jeżeli ten, kto korzyść uzyskał, zużył ją lub utracił w taki sposób, że nie jest już wzbogacony, chyba że wyzbywając się korzyści lub zużywając ją powinien był liczyć się z obowiązkiem zwrotu, co zdaniem Kasy Krajowej nie zachodziło.

Spośród spraw niemających charakteru odszkodowawczego, a mogących mieć wpływ na sytuację finansową Kasy Krajowej, należy wymienić:

1. Powództwo o ustalenie nieważności postanowień Statutu Kasy Krajowej dotyczących składki zwyczajnej. Powództwo w tej sprawie zostało prawomocnie oddalone, niemniej SKOK wniosła skargę kasacyjną.
2. Powództwo o ustalenie nieważności postanowień Statutu Kasy Krajowej dotyczących funduszu reklamowo - promocyjnego. Powództwo w tej sprawie zostało prawomocnie uwzględnione, niemniej Kasa Krajowa wniosła skargę kasacyjną.

 31

Minimalna rezerwa zgodnie z Procedurą tworzenia i rozwiązywania rezerw na sprawy sądowe wynosiła na dzień 31.12.2015 r. 19.347 zł, jednak uchwałą nr 2 Zarządu Kasy Krajowej z dn. 07.12.2015 r. Zarząd na podstawie oceny ryzyka postanowił utworzyć rezerwę w wysokości 1.000.000 zł.

Ponadto Kasa Krajowa utworzyła rezerwę w wysokości 4.118.246,79 zł, w związku z ryzykiem związanym z niewypłaceniem, jednej ze SKOK, lokat na podstawie dyspozycji z dn. 23.12.2014 r. oraz odmową uznania dokonanego przez Kasę Krajową potrącenia wierzytelności. Przedmiotowa rezerwa odpowiada kwocie odsetek od ww. lokaty wyliczonych od dnia 24.12.2014 r. do końca 2015 r.

Powyższa sprawa pozostaje przedmiotem sporu w związku z postępowaniem upadłościowym przedmiotowej SKOK.

14. Organy Kasy Krajowej

Organem zarządzającym Kasy Krajowej, zgodnie z art. 47 pkt 3 w zw. z art. 50 ustawy o skok oraz § 35 Statutu Kasy Krajowej, jest Zarząd. Zarząd Kasy Krajowej w 2015 r. pracował w następującym składzie:

- Rafał Matusiak – Prezes,
- Katarzyna Uniwersał – Wiceprezes Zarządu,
- Zygfryd Schoenhoff – Członek Rady Nadzorczej, oddelegowany do pełnienia funkcji Wiceprezesa w Zarządzie.

W strukturze Kasy Krajowej funkcję organu nadzoru pełni Rada Nadzorcza. W roku 2015 Rada Nadzorcza Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo–Kredytowej działała w następującym składzie:

- Adam Jedliński – Przewodniczący,
- Jan Chmielewski – Sekretarz,
- Andrzej Gałązkiewicz – Skarbnik,
- Janusz Ossowski – Członek,
- Zygfryd Schoenhoff – Członek,
- Adam Byzdra – Członek.

Organem opiniodawczym Zarządu w zakresie dysponowania środkami funduszu stabilizacyjnego jest Komisja Funduszu Stabilizacyjnego, której głównym zadaniem jest opiniowanie wniosków SKOK o udzielenie pomocy stabilizacyjnej.

W 2015 r., w związku z upływem kadencji w październiku 2015 r., pana Bogumiła Krzyszczaka, pana Ireneusza Więckowskiego, Pana Jarosława Kazimierskiego, Pana Krzysztofa Kwiatka oraz Pana Marka Bąka, Rada Nadzorcza podjęła decyzje o powołaniu wyżej wymienionych panów na kolejną kadencję. Jednocześnie Rada Nadzorcza powołała dodatkowo na członka Komisji Pana Andrzeja Sosnowskiego. W związku z powyższym, skład Komisji Funduszu Stabilizacyjnego, w 2015 r., kształtował się następująco:

Od dnia 1.01.2015 r. do dnia 8.10.2015 r.

- Bogumił Krzyszczak – Przewodniczący,
- Ireneusz Więckowski – Wiceprzewodniczący,
- Jarosław Kazimierski – Sekretarz,
- Krzysztof Kwiatek – Członek,
- Marek Bąk – Członek,

- Joachim Nowak – Członek,
- Jan Kubik – Członek.

Od dnia 8.10.2015 r. do dnia 31.12.2015 r.:

- Bogumił Krzyszczak – Przewodniczący,
- Ireneusz Więckowski – Wiceprzewodniczący,
- Jarosław Kazimierski – Sekretarz,
- Krzysztof Kwiatek – Członek,
- Marek Bąk – Członek,
- Joachim Nowak – Członek,
- Jan Kubik – Członek,
- Andrzej Sosnowski – Członek.

Przy podejmowaniu najistotniejszych decyzji dotyczących zasad działania systemu SKOK, Zarząd Kasy Krajowej zasięga opinii osób, wchodzących w skład Komisji Planowania Strategicznego. W roku 2015 odbyły się 2 posiedzenia Komisji, które były poświęcone omówieniu aktualnych problemów dotyczących sektora SKOK.

W strukturze organów Kasy Krajowej działa także Sąd Koleżeński. W roku 2015 do Sądu nie wpłynęła żadna skarga.

15. Zdarzenia istotne, które nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego.

Ze zdarzeń istotnych, które nastąpiły po zakończeniu roku obrotowego należy przede wszystkim wskazać:

- Złożenie w kwietniu 2016 r. korekty deklaracji VAT-7 za okresy od października 2012 do stycznia 2016 r. oraz w kwietniu i maju 2016 korekt zeznań rocznych CIT 8 za lata 2012-2015, wraz z oświadczeniem w sprawie popełnienia wykroczenia skarbowego oraz złożeniem tzw. czynnego żalu, w związku z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 7.10.2015 r. (sygn. akt I ACa 368/15) w sprawie stwierdzenia nieważności postanowień § 52 ust.2 pkt 3 oraz ust. 7 Statutu Kasy Krajowej przewidujących tworzenie przez Kasę Krajową funduszu promocyjno-reklamowego z przepisami ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych.
- Utworzenie odpisów aktualizujących aktywa Kasy Krajowej, z tytułu udzielonej przez Kasę Krajową pomocy stabilizacyjnej, uwzględnione w księgach roku 2015:
 - 1) ze środków pochodzących z funduszu stabilizacyjnego w kwocie 74.969.802,60 zł (słownie: siedemdziesiąt cztery miliony dziewięćset sześćdziesiąt dziewięć tysięcy osiemset dwa złote 60 groszy) w ciężar funduszu stabilizacyjnego, w części pochodzącej z nadwyżki bilansowej Kasy Krajowej,
 - 2) z innych źródeł pozyskanych przez Kasę Krajową, w kwocie 955.938 zł (słownie: dziewięćset pięćdziesiąt pięć tysięcy dziewięćset trzydzieści osiem złotych) w ciężar wyniku Kasy Krajowej za 2015 r,
 - 3) odsetki naliczone od udzielonych kredytów stabilizacyjnych w kwocie 5.024,96 zł w ciężar wyniku Kasy Krajowej za 2015 r..
 z uwagi na ryzyko nieodzyskania wyżej wskazanej kwoty.

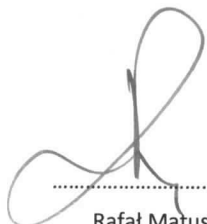

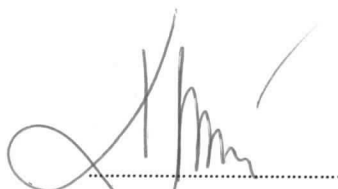
16. Podsumowanie

Zarząd Kasy Krajowej stwierdza, że cele i zamierzenia Kasy Krajowej pomimo trudnego roku, jakim był rok 2015, zostały zrealizowane. Wypracowany w roku 2015 wynik finansowy oraz nierozliczony wynik z lat ubiegłych Kasy Krajowej przyczynią się do zwiększenia funduszu stabilizacyjnego. Kasa Krajowa posiada pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań i nie istnieją istotne zagrożenia dla możliwości kontynuowania działania i dalszego rozwoju w roku 2016.

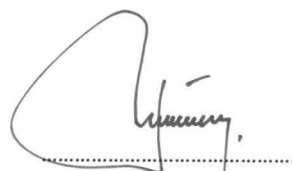
Członkom Rady Nadzorczej, Komisji Funduszu Stabilizacyjnego, Komisji Planowania Strategicznego oraz Sądu Koleżeńskiego, członkom Zarządów i Rad Nadzorczych wszystkich spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych oraz pozostałych instytucji Systemu SKOK, a także pracownikom Kasy Krajowej, Zarząd Kasy Krajowej składa szczególne podziękowania za dotychczasową współpracę i wytrwałość.

Rafał Matusiak
Prezes Zarządu

Katarzyna Uniwersal
Wiceprezes Zarządu

Zygryd Schoenhoff
Członek Rady Nadzorczej
Oddelegowany do pełnienia funkcji
Wiceprezesa w Zarządzie